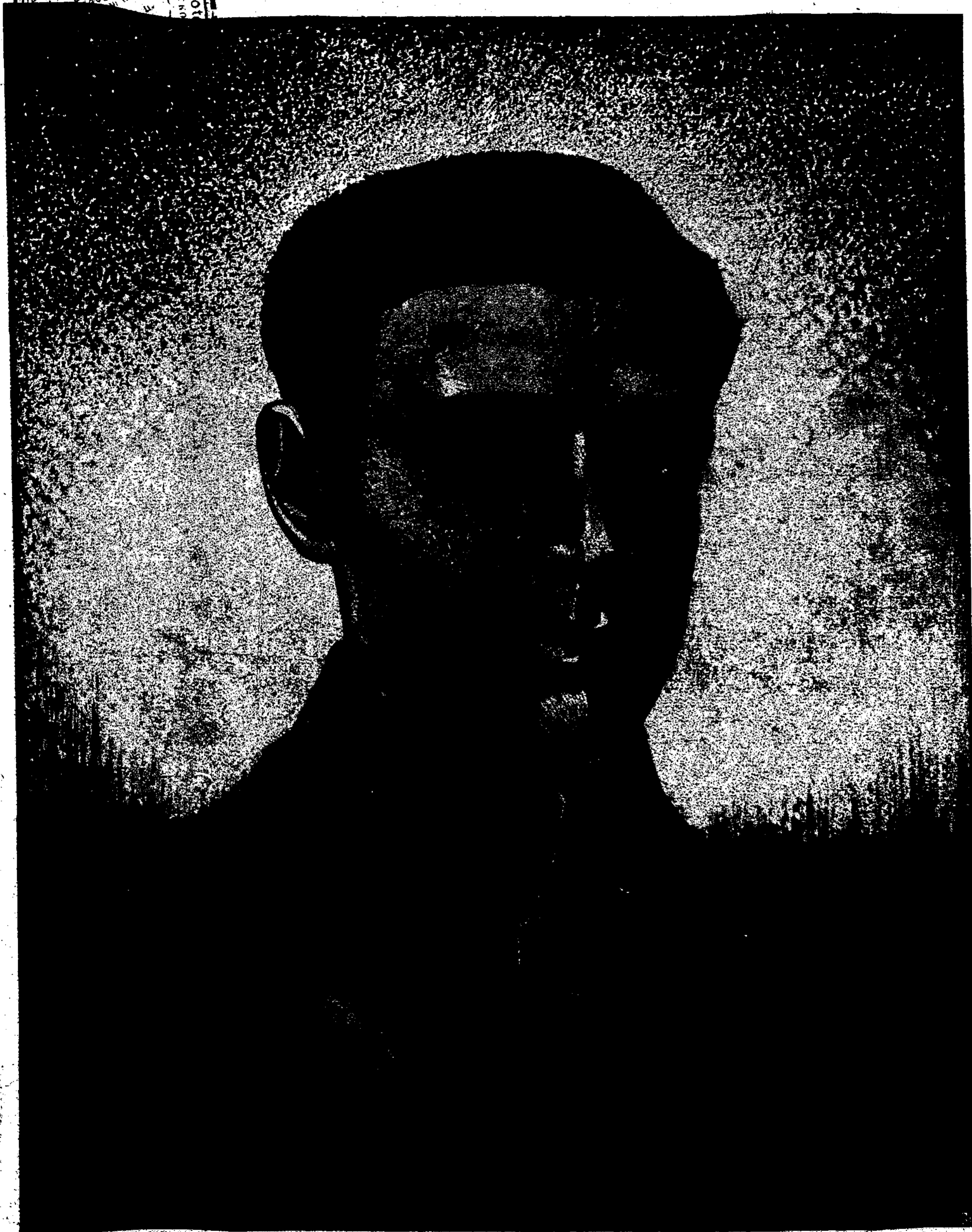

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 12

Kareivis Pranas Eimutis.

Politikos apžvalga.

Naujas planas dėl Dunojaus valstybių sąjungos sudarymo. Užsienų spauda rašo apie Prancūzijos planą dėl Dunojaus valstybių sąjungos sudarymo. Čia kalbama apie šias Dunojaus upyno valstybes: Jugoslaviją, Čekoslovakiją, Rumuniją, Austriją, ir Vengriją. Prancūzija siūlo sudaryti šių valstybių ekonominę sąjungą.

Mat, dėl bendros pasaulio krizės Dunojaus valstybės ypatingai kenčia, nes, kaip žemės ūkio šalys, jos labiausiai susiduria su dabartiniais sunkumais. Jau buvo sušaukta visa eilė konferencijų, per kurias tas reikalas buvo svarstytas, tačiau nebuvo imtasi griežtų žygių, kurie galėtų šį reikalą privesti prie tikslo.

Staiga Prancūzija pradėjo rūpintis šiuo reikalu, bet jau visai politiniais sumetimais.

Kaip žinoma, neseniai Europoj kilo didelis triukšmas politiniuose sluoksniuose sąryšy su projektuojama Vokietijos — Austrijos unija (sąjunga). Prancūzai į tą uniją žiūrėjo, kaip į prieš juos nukreiptą organizaciją, nes tai unijai susidarius, Vokietija žymiai sustiprėtų ir tuomet galėtų pareikalauti Versalės sutarties peržiūrėjimo.

Dėl prancūzų pasipriešinimo šiam planui Vokietija ir Austrija buvo priverstos atsisakyti nuo unijos įgyvendinimo. Dabar Prancūzija vėl nori save apsaugoti nuo naujų kokios nors unijos sudarymų tarp Vokietijos ir Austrijos ir todėl ji stengiasi sudaryti tokią valstybių sąjungą, kuriai ji galėtų vadovauti.

Kadangi Jugoslavija, Rumunija ir Čekoslovakija sudaro vadinamąją mažąją santarvę, kuri yra prancūzų globoj ir įtakoj, todėl dabar Prancūzija nori į šią sąjungą patraukti ir Austriją, Vengriją, t. y., tas valstybes, dėl kurių susijungimo su Vokietija Prancūzija ypatingai bijo. Bet prancūzai siūlo sudaryti tikrai Dunojaus valstybių ekonominę santarvę, kad negalima būtų ją įtarti politiniuose siekimuose.

Tačiau, nepaisant šios santarvės ekonominio pobūdžio, šitas planas, žinoma, labai nepatiko Vokietijai bei Italijai. Šios valstybės jaučia, kad prancūzų projektas yra nukreiptas prieš jas. Vokiečiai įtaria prancūzus, kad jie nori Austriją atitolinti nuo Vokietijos.

Ir Italija jau seniai yra nusistačiusi prieš Jugoslaviją ir jos sąjungininkus.

Latvijos ir Lenkijos prekybos derybos. Latvių spauda praneša, kad šiomis dienomis atvyksta iš Lenkijos į Latviją delegacija deryboms dėl tų dviejų valstybių prekybos santykių praplėtimo vesti.

Ši delegacija derės su latvių vyriausybe šioj plotmėj, kad būtų padidinta jų prekybos apyvarta ir suteikta Latvijai didesnis prekių eksportavimas į Lenkiją. Laukiama, kad Lenkija pasiūlys atitinkamai sumažinti muitus. Latvių diplomatas pareiškė, kad Lenkija šiuo atveju ims domėn Latvijos pageidavimus, nes per paskutinį dešimtmetį jos importas iš Lenkijos buvo dešimt kartų didesnis negu jos eksportas į Lenkiją.

Vokietijos ir Lenkijos muitų karas. Vokietijos ir Lenkijos ekonominiai santykiai yra labai įtempti dėl reichstago priimto projekto uždėti aukštus muitus ant įvežamų prekių iš tų valstybių, su kuriomis Vokietija neturi prekybos sutarčių. Tarp jų yra ir Lenkija. Aišku, jei vokiečiai tai įgyvendins, tai ir lenkai ims tam tikrų žygių ir jie apdės vokiečių prekes aukštais muitais. Dėl susidariusių aplinkybių Vokietijos ir Lenkijos muitų karo pakartojimas (pirmasai tokios rūšies karas buvo 1929 — 1930 m.) yra neišvengiamas.

Tautų Sąjungos rezoliucija dėl konflikto likvidavimo Toluose Rytuose. Šiomis dienomis Tautų Sąjunga svarstė pakomisės pateiktą rezoliuciją dėl japonų — kiniečių konflikto. Ši rezoliucija yra padalyta į tris dalis, kuriose nurodoma kokių priemonių T. Sąjunga turi imtis šiam konfliktui likviduoti ir kiekviena dalis buvo svarstoma atskirai. Ši rezoliucija (nutarimas) buvo priimta visais balsais. Po to sesijos pirmininkas kreipėsi į tų dviejų valstybių (Japonijos ir Kinijos) gerą valią, kad jos stengtųsi ateity išvengti tokių kruvinių konfliktų ir taikos keliu reguliuotų savo santykius.

Mirė Brianas — žymus prancūzų politikas ir diplomatas. Praėjusią savaitę mirė Paryžiuje daugkartinis prancūzų ministris, žymiausias diplomatas ir kovotojas už pasaulinę taiką Aristidas Brianas. Šis žmogus buvo vienas didžiausių ir populiariausių mūsų laikų didvyrių. Jisai buvo žymiausias asmuo Tautų Sąjungoj ir bendrai politinėj arenoje, jo vardas skambėjo

Vytauto Didžiojo šeimyna.

Nuo senų laikų lenkų bei rusų istorininkai skelbė, kad Vytautas Didysis buvo vedęs tris kartus.

Pirmoji jo žmona esą buvusi rusų Lukomlės kunigaikščio duktė Marija.

Antroji žmona buvo Ona, gudų Smolensko kunigaikščio Sviatoslavo duktė.

Trečioji žmona buvo mirusios kunigaikštienės Onos Vytautienės seserietė Julijona, Alšėnų kunigaikščio Jono duktė ir Karacevo kunigaikščio našlė.

Dabar Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvos istorijos profesorius p. Ignas Jonynas įrodė, kad žinios apie Vytauto Didžiojo žmonas ir jų tautybę yra pramanytos. Smulkiai ir kruopščiai išnagrinėjus senoviškus metraščius ir Vytauto vienlaikių užrašus bei atsiminimus, profesorius Jonynas rado, kad pirmoji Vytauto žmona buvo tikra lietuvaitė, Ona Sudimantaitė, gimusi, tikriausiai, Vėžiškėje. Nieko bendro su Smolensko gudų kunigaikščiais ji neturėjo. Prieš ištekėjimą už Vytauto Ona Sudimantaitė buvo pagonė, tik paskui priėmė katalikų tikėjimą. Ji mirė 1418 metais.

Tais pačiais metais Vytautas vedė antrą žmoną, Julijoną. Tai buvo Alšėnų kunigaikščio lietuvio duktė. Ji buvo pakrikštyta rytų bažnyčios apeigomis. Katalikų Vilniaus vyskupas nenorėjo sutuokti kunigaikštį Vytautą su Julijona, nes mirusioji kunigaikštienė Ona buvo jai tikra teta. Sutuoktuvių apeigas atliko Gardine Vroclavo vyskupas Jonas Kropidla. Vytauto Didžiojo gerbėjas. Tekėdama už Vytauto, Julijona priėmė katalikų tikėjimą.

Apie Vytauto vaikus, jo vokiečių nužudytus berniukus Joną ir Jurgį, suglaudus visus metraščių ir kitų istor. dokumentų liudijimus, nieko tikra negalima pasakviti. Jei Vytautas ir turėjo daugiau, negu vieną dukterį 1382 metais, tai tieji vaikai mirė 1382 — 1384 metų laikotarpy.

Vytauto duktė Sofija 1391 m. ištekėjo už rusų didžiojo Maskvos kunigaikščio Vasyliaus, Dimitro Doniško sūnaus.

Apie visa tai gerb. prof. I. Jonynas parašė knygų, vardu „Vytauto šeimyna“ (Kaunas, 1932 m. 64 pusl.). Šis veikalėlis atspausdintas iš istoriško žurnalo „Praeitis“ II tomo. K-s, A.

Austrijos ir Vengrijos blaivybės apaštalas. Žinomas tautų misijonierius ir kovotojas už tautų sveikatingumą ir vienybę P. Elpidius per paskutinius 25 metus yra apkeliavęs beveik visas Europos tautas, visur organizuodamas priešalkolines draugijas, laikydamas paskaitas, steigdamas alkolikų globos namus bei ligonines. Šitas nuostabus blaivybės apaštalas nemaža yra pasidarbavęs ir spaudoje — parašęs visą eilę priešalkolinių veikalų, kurie išversti į daugelį Europos kalbų. Jisai šiemet švenčia 25 met. savo priešalkolinio veikimo jubiliejų ir yra pasirūpęs ateityje dar nenuilstamai dirbti.

ne tik Prancūzijoje, bet ir visame pasaulyje. Jis buvo pavyzdžiu, kad galima karštai mylėti tėvynę ir tuo pat metu būti plačios pasaulio žiūros ir visų draugas. Jisai mokėjo ginti Prancūziją ir su kitais nekovoti. Jo atmintis ilgai pasiliks politiniuose sluoksniuose, kaip vado ir kovotojo už pasaulinę taiką.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrus.

Redaktorius plk. lt. Kuizinas.

Skelbiamą kainą pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr. Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

„VILNIAUS“ sp. Kaune, Nepriklausom. aikštė 2. Telef. 776.

KARYS

LIETUVOS KARIJOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XIV metai

Kaunas, 1932 m. kovo 17 d.

Nr. 12 (668)

Valios naikintojai.

Kai, vargui užėjus, žmogus sąmoningai bėga iš gyvenimo (žudosi), tada jis parodo savo valios silpnumą.

Kodėl su juo taip atsitiko? Kodėl jis pasirodė silpnas?

Todėl, kad arba jo protas valiai nepadavė užtenkamai akstino, motyvo, kovoti, arba jis buvo klaidingai informuotas apie tai, kas sudaro tikrąją žmogaus laimę.

Viena iš dažniausiai nuvedančių į savižudybę priežasčių būna nesutvarkyta, arba klaidingai suprata, seksualė (lytinė) sritis. „Kadangi, girdi, aš su ja negaliu susituokti, tai man nebėr prasmės gyventi, ir todėl aš išeinu iš gyvenimo, vadinas, aš žudausi“. Būna net taip, kad pamilęs, bet negalėdamas tos moteriškės atsiekti, žudo ją ir paskui pats žudosi.

Kiek čia klaidų šiame elgesyje!

Didžiausia, nes iš jos išeina kitos, tai tas klaidingas įsitikinimas, kad aukščiausi žmogaus laimė, o gal ir vienintelė, tai, būtent, pagyvenimas lytiniu gyvenimu, seksualės srities iškėlimas į gyvenimo centrą.

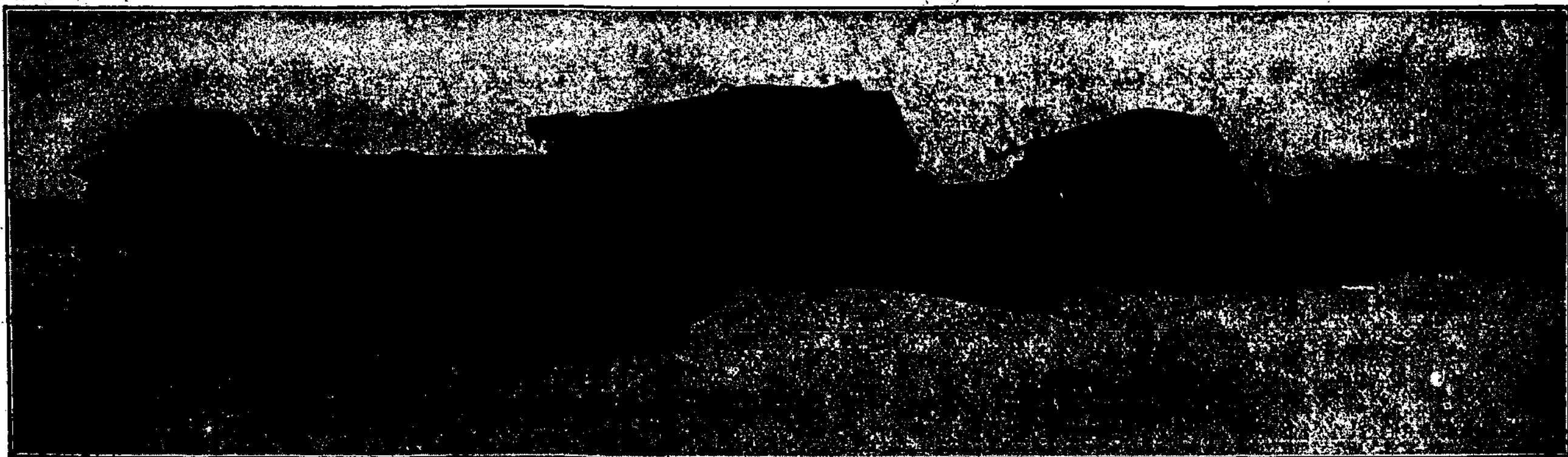
Bet tai netiesa, kad seksualis smagumas sudarytų tikrąją žmogaus laimę. Tik lytinės aistros apakintas taip gali manyti. Tikrajame gyvenime taip nėra. Viena, kiek žmonių gyvena, ir laimingai gyvena, visai lytiniu gyvenimu negyvendami, nors tą gamtos jėgą savyje ir turi. Čia turima galvoj ne tik vaikus ir senesnio amžiaus žmones, bet ir visai subrendusius ir vyrus, ir moteris, kurie gyvena nevedę

ir laiko tą, nors gaivališką, seksualį akstiną pažaboje ir visiškoje proto valdžioje. Tik pamišėlis drįstu sakyti, kad tie visi žmonės nelaimingi ir visuomenei nenaudingi. Antra, yra žmoguje ir daugiau, kažin ar mažesnių akstinių, kurie nori būti gyvenime realizuoti ir kurie dar daugiau teikia patenkinimo ir kaip tik aukštesnėje žmogaus prigimties srityje, būtent, dvasinėje, kuri reiškiasi visokioje kūryboje. Taigi seksualė sritis visai nėra mūsų gyvenimo centras. Baisiausiai klysta tie, kurie ją laiko gyvenimo branduoliu.

Iš kur juose toki nuomonė?

Viena, gal jie nebuvo tinkamai išauklėti, o per tai neprirengti gyventi. Bet dažniausiai tą seksualę aistrą padidino juose gatvės nuomonės, skleidžiamos bulvarinės spaudos, kino teatrų, ir tikėjimo stoka.

Žmonės paprastai mano, kad tai garbinga, aukšta, apie ką rašo laikraščiai. Paprastai, smalsiai skaito visa, kur aprašomi įvairūs nuotyčiai, sensacijos. Biznieriai tai gerai žino. Todėl atsirado viena rūšis spaudos, kuri, skaitytojams prisivilioti, ypač renka įvairias sensacijas, kriminalus, pikantiškus nuotykius, o ypač seksualius nuotykius. Toji spauda gavo vardą geltonosios arba bulvarinės spaudos. Ir kiek ji žalos daro! Viena, atbukina skaitytojų sąžinę, kuri, nuolat maitinama tų iškrypusių, nešvarių nuotykių, nebeteri pasibiaurėjimo tais nešvariais dalykais, ir, aistrai veikiant, lengvai ir patys nusizengia. Antra, jei spauda apie tuos dalykus nuolat rašo, tai, neprietyrusių skaitytojų nuomone, jie, tur būt, labai svar-

Bermontininkų nuverstas traukinys netoli Šiaulių (iš 1919 m. kovų).

būs, jei nešvarybių veikėjai išgarbinami. Vadinasi, tai ko ir man nepasidaryti tokiuo karžygiu! Iki kokio begėdiškumo prieina toji geltonoji spauda, tebūnie čia vienas pavyzdys. Vienas dienraštis tokią korespondenciją spausdina: Kuliant bernas ir merga ėjo veltynių. Merga parbloškė berną. Priėjo kumetis ir mergai sijoną užvertė ant galvos. Pasirodė, kad ji be kelnaičių. Merga padavė į teismą, kad jos pasturgalį matė pliką. — Tai, vadinasi, literatūra! Ir už tokią literatūrą žmonės moka pinigus! Koki savigarba to žmogaus, kuris tokius šlykštynių laikraščius perka ir į savo namus įsileidžia!

Įsikalbėjus apie šlykščią spaudą, ypač reikia paminėti vieną laikraštį, žydų leidžiamą ir žydo redaguojamą, kuris nuolat užgaulioja, pajuokia mūsų tautos garbingus veikėjus, rašytojus. Prieš tai neseniai užprotestavo prof. Herbačiauskas: „Jei aš, girdi, išleidinėčiau žydų kalba laikraštį ir užgauliočiau žydų tautos autoritetus..., pajuokčiau žydų rabinus, — visi žydai teisingai sušuktų: laukan p. Herbačiauskai! Šalin rankas nuo mūsų šventenybių!“... O mes ką darom? Mes perkam jį, mes duodam jiems pinigų, kad jie turėtų už ką leisti mus, lietuvius, biaurojantį laikraštį! Juk tai, pasak rusų, apsispiaudymas! Iki kokio laipsnio lietuviai nebeturi savigarbos.

Ar ne tas pats yra, kada mes perkam bet kurį bulvarinį laikraštį? Mes mokam pinigus, kad jis subiaurintų mano vaizduotę, kad jis mane pripratintų prie šlykštynių, kad nebenusimanyčiau, kas gyvenime svarbiausia, o kas antraeilis. Žodžiu, kad jis įneštų į mano sielą chaosą, kad aš pasidaryčiau žmogus be principų, kaip tas rudens lapas, kurį kiekvienas vėjas mēto į visas šalis.

Todėl nebėra ko stebėtis, kad žmogus, skaitęs bulvarinius laikraščius, nebenusivokia, kas, iš tikrųjų, gyvenime yra svarbiausia. Vadinasi, jis gali seksualę sritį palaikyti gyvenimo centru ir tuo būdu nusizudyti, pastebėjęs, kad jis savo aistros negali patenkinti.

Čia reikėtų beveik tą patį pasakyti ir apie kinematografus, esančius biznierių rankose, kurie, patraukti publikai, rodo ypač seksualius dalykus. Paimk kinematografo skelbimų ir pamatysi, kokios jų antraštės: Moteriškė ir pagunda, Meilės sukury, Mergaitė su temperamentu, Prekyba baltosiomis vergėmis ir t. t., ir t. t.

Čia buvo kalbama tik apie vieną atskirą priežastį, palengvinančią savižudybes, bet yra viena ben-

Karių klubas.

Kovų drauge!

Nagi sustok, brangusis drauge!
Dar vakaras toli.
Širdis gi poilsio jau laukia,
Ir pats, matau, ilsti.

Sustosim čia, pavėsy šilo —
Aš atsikvėpsiu, tu užkask...
Ech! Ši žemelė mus pamilo,
Ir vargą padeda mums kęst.

O drauge, kam pakėlei galvą?
Kam ta akių ugnis?
Nesuskambės čia puikios salvės,
Nepraplasnos mirtis...

O kaip drąsiai sužvingai, mielas!
Sužvingai, kaip kovos laukuos!
Nuleiski galvą — gražios dienos
Tik prisimins, prisispnuos.

O dar į darbą, juodbėrėli,
Ištiesime vagas.
Vis tiek tos dienos, kaip pašėlę,
Nuskriejo į dausas.

Nuskriejo dienos, tos negrįš jau...
Tik vagą versime kasdie.
Nužydi obelys ir vyšnios...
Ko nenužydi tu, širdie?!...

J. Mikulevičius.

dra, iš pagrindų silpninanti valią, tai stoka tikėjimo. Nes kai nebėra tikėjimo kitu, pomirtiniu, gyvenimu, tai visai nebėra akstino kovoti su savo palinkimais, kurių tenkinimas teikia smagumo. Jei viskas baigiasi mirtimi, tai, aišku, skubėk rinkti malonumus, ypač skubėk tenkinti seksualį palinkimą, kurs gal daugiausia teikia juslinio malonumo. Pagaliau, jei šios „laimės“ nebegali turėti, tai gyventi nebėr prasmės: leisk sau kulną į kaktą.

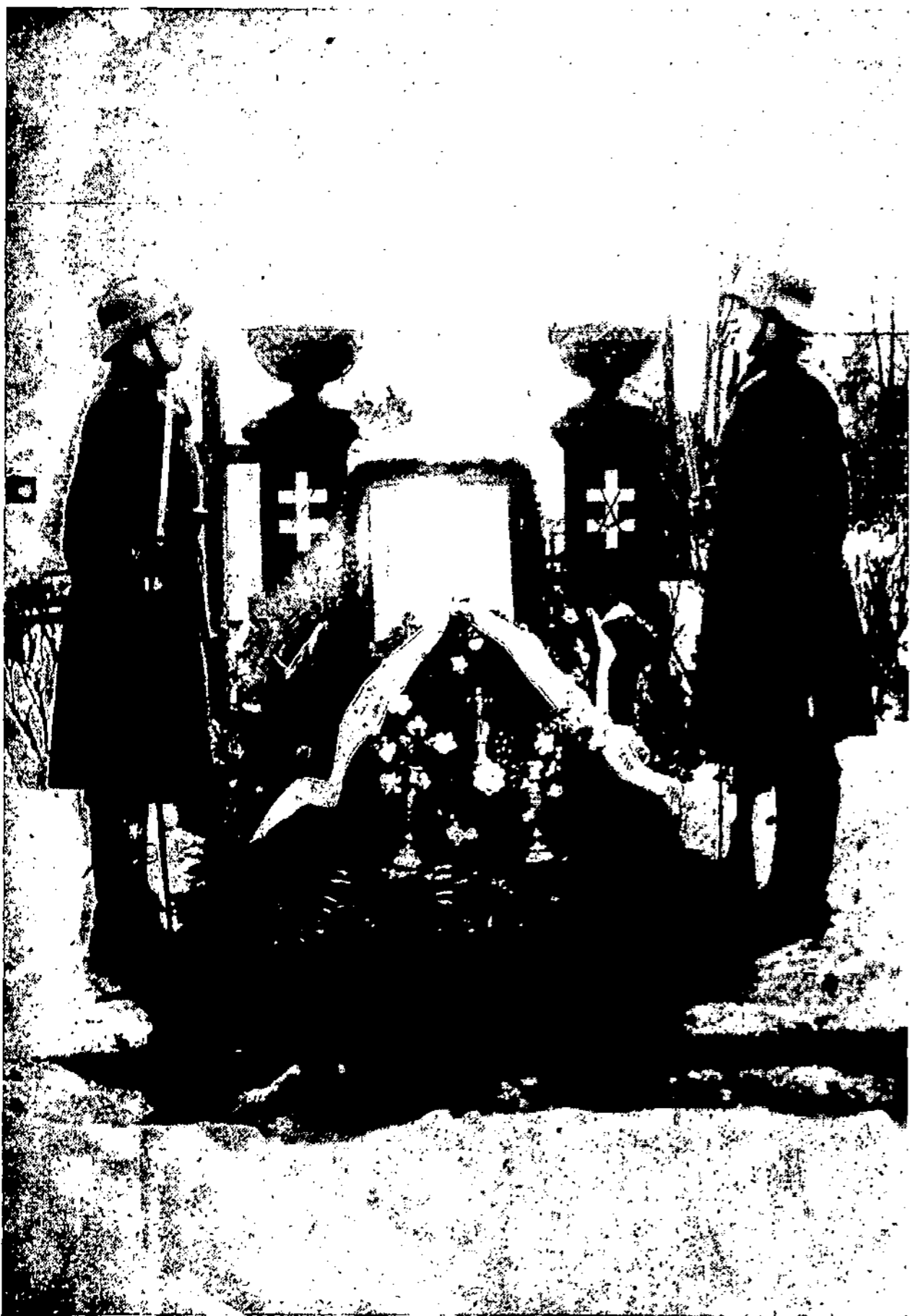
Ir statistika įrodė, kad kraštuose, kur stipresnis tikėjimas, mažiau yra savižudybių. Todėl, kas platinė bedievybę, tie ypač turi imtis sau atsakingumą už žuvimą žmonėse idealų ir motyvų gyventi, ir todėl už jų savižudybes. Apskritai, neigiamai veikia valios stiprumą toki spauda, kuri neriša žmogaus gyvenimo su kitu gyvenimu, bet ypač kenksminga toji, kuri tyčiom ardo bet kurį antgamtinį gyvenimą. Tuo būdu tikėjimo naikintojai sąmoningai ar nesąmoningai žmogų, ypač jaunimą, nuginkluoja, arba šaukia nusiginkluoti, kai tuo tarpu jo priešas, — didieji žemieji akstinai — pasilieka. Ir kas pasidaro? Naikindami tikėjimą, jie norėjo, kaip dažnai sako, išlaisvinti žmogų iš dvasios verguės, o tuo tarpu jį įstumia į baisiausią verguę, nes žemesniųjų norų verguė ir diktatūra kaip tik dažniausiai nukamuotą priveda prie savižudybės. Ir per tai tikėjimo naikintojai tikrumoje pasirodo gyvenimo fušeriais — nemoralistais. Visi apgavikai prižada pigiai gražinti sveikatą, o, iš tiesų, tik apgauna ir paprastai ligą užtesia ir padidina, arba visai numarina.

Štai kas dažniausiai silpnina jaunimo valią, jį nuginkluoja gyvenimo kovoje ir priveda prie savižudybės.

Kun. A. Sabaliauskas.

Kareivis Pranas Eimutis.

Šiomet kovo mėn. 18 d. sukanka 13 metų, kai garbingai žuvo Kauno karo komendantūros kareivis Pranas Eimutis. Jo mirtis, jo vardas mūsų kariuomenei bei tautai yra brangiausia prizma, per kurią persilaužę stebuklingomis varsomis spindi tėvynės

Garbės sargyba prie papuošto a. a. kareivio Prano Eimučio kapo kovo mėn. 18 d.

meilės jausmas ir didingas pamatas, ant kurio pasistatė mūsų nepriklausomybės rūmai.

1919 m. sausio mėn. 15 d. kareivis Eimutis, pažadintas tėvynės meilės ir palikdamas vieną senutę motiną, stojo savanoriu į Kauno komendantūrą. Būdamas gabus, buvo paskirtas mokomam komandon. Patarnavęs jaunutėj mūsų kariuomenėj vos porą mėnesių, vokiečių kareivio kulka nutraukė jo gyvenimo siūlą. Pranas Eimutis buvo vokiečio nušautas už tai, kad, stovėdamas sargyboje prie „Metropolio“ viešbučio (dabar „Lietuvos“ viešbutis) durų, neleido įnirusiems vokiečiams įsiveržti į viešbutį ir išžudyti Amerikos maitinimo komisijos, kuri tenai apsistojo. Šios komisijos buvo tikslas ištirti naujai atsistatėnčios mūsų valstybės ekonominę padėtį ir, jei bus reikalo, teikti reikalingos pagalbos.

A. a. Pranas Eimutis yra kilęs iš ūkininkų šeimos, gimęs 1897 m. Kėdainių apskr., Ariogalos valsčiuje, Rančiškės km. A. a. Prano tėvas mirė 1913 m.; motina dar tebegyvena Čekuvos dvare ir valdo gautą iš valdžios žemės sklypą 16 ha.

Kovo mėn. 18 d. garbingai žuvusio karžygio metinė sukaktis mus moko, kaip sąžiningai reikia eiti pavestas tarnybos pareigas, ir jei reikia, ir gyvybę paaukoti.

A. a. Pr. Eimučio vardas yra nemirtingas ir jo pavyzdys bus gyvas, kol bus gyvas nors vienas lietuvis. Iš jo pavyzdžio mes semsimės stiprybės ir pasiryžimo.

Pr. Eimučio atminimą gerbia ir jo buvusieji draugai savanoriai kūrėjai. Šiandien didžiausias ir žymiausias Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Kauno skyrius Pr. Eimutį yra pasirinkęs savo šefu ir jo vardu pasivadino. Bet jo garbingą atminimą gerbia ne vien tik jo draugai savanoriai kūrėjai ir kariuomenė, bet ir visa tauta, kiekvienas lietuvis, kuriam tik yra brangi Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

J. p. Z. Gerulaitis.

Keletas istorijos žiupsnelių.

Noras pakilti virš debesų seniai jau kankino žmones. Dar porą tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą jau mėginta skraidyti. Žinoma, tie mėginimai liūdnai pasibaigė: drąsuolis arba žūdavo, ar smarkiai susižeisdavo. Įdomus yra vieno viduramžio mokslininko mėginimas į orą pakilti.

1507 m. John Damian, žinomas tų laikų mokslininkas, mėgino perskristi La-Manšo kanalą, norėdamas greičiau atvykti į Angliją, negu tą dieną ten išvykęs laivas. Pasiėmęs iš anksto užsisakytus, pagal jo braižinį iš plunksnų padarytus sparnus, jis nuvyko į Stirlingo pilį, kuri stovėjo prie pat jūros. Užlipęs į pilies bokštą, prisirišo sparnus ir persižegnojęs šoko. Tačiau jis nė žingsnio nepaskridęs čia pat nukrito ir koją nusilaužė. Tą savo nepasisekimą jis savotiškai aiškino: esą, jo sparnuose buvo ir gaidžių plunksnų, o juk žinoma, kad gaidžiai ne į dangų, bet į mėšlyną traukia...

1871 m. Vokietija, kariaudama su prancūzais, buvo užėmusi beveik visą jų kraštą ir pagaliau apsiūtė Paryžių. Prancūzai narsiai gynėsi. Karas su stipriu priešu vertė prancūzus ieškoti priemonių atsispirti. Prancūzai be kito, plėtė savo aviaciją. Tuomet lėktuvų dar nebuvo, skraidyta balionais. Balionų pagalba prancūzų karo vadai persikeldavo iš Paryžiaus į Versalį, kur buvo centralinė Prancūzijos vyriausybė. Balionų pagalba jie taip pat sekė prieš karo veiksmus. Žvalgas, atsėdęs į balioną, iškildavo į orą ir puikiai matydavo visa, ką tik vokiečiai veikia. Vokiečiams keletą kartų pasisekė tokius balionus numušti. Tuomet prancūzai pradėjo rišti tuos balionus prie garvežio, kuris nuolat judėdavo. Tuo būdu sunku būdavo į balioną pataikyti.

Vokiečio išradėjo „lakiojamosios“ mašinos modelis 1887 metais. Vadinas, apie kokius lakiojimo prietaisus žmonės svajojo prieš 45 metus.

Kovo 18 diena ir kitos.

(Iš virš. Gendručio pasakojimų).

Kauno karo komendantūros kareivio Prano Eimučio žuvimo dienos išvakarėse virš. Gendrutis liepė kuopai susirinkti į vieną vietą ir šį tą žadėjo papasakoti apie Eimučio žuvimą ir kitus panašius įvykius.

— 1919 m. sausio — kovo mėn. tarnavau Kauno komendantūroj, kulkosvaidžių komandoj, bet mūsų patalpos buvo vienuose namuose Laisvės alėjoj, kur šiandien yra apygardos teismas. Eimutį pažinau.

1919 m. kovo 15 d. į Lietuvą buvo atvykusi Amerikos maitinimo komisija. Ji apsistojo „Metropolio“ (dabartiniame „Lietuvos“) viešbuty Kaune. Jai saugoti kovo 18 d. buvo pastatyta garbės sargyba iš mokomos komandos kareivių. Jų tarpe tą dieną stovėjo sargyboj prie durų ir Pr. Eimutis. Vokiečiai nerimo ir stengėsi iškrėsti nemalonumų ne tik amerikiečiams, bet ir lietuviams. Apie 15 val. prie „Metropolio“ viešbučio susirinko apie keliasdešimt vokiečių kareivių. Netrukus prie viešbučio atvažiavo vokiečių automobilis, iš kurio iššokęs vokiečių feldfebelis šo-

susirinkusių vokiečių. Pravyti vokiečiai nubėgo į savo kareivines, apsiginklavo ir manė pulti mūsų komendantūrą, norėdami atimti areštuotus užmušikus. Vokiečių dalis, stovėjusi Žaliame kalne, išstatė savo minosvaidžius ir nutaikė į mūsų komendantūrą. Tolimesnių nesusipratimų buvo išvengta. Visa naktis buvo įtempta. Nors mūsų vienas kareivis žuvo, bet mūsų pirmųjų karių pasiryžimo dėka vokiečiai savo pasikėsimo prieš Amerikos komisiją neįvykdė.

Kovo 21 d. rytą buvo iškilmingos Pr. Eimučio laidotuvės, kokių iki tol Kaunas nebuvo matęs. Jo karstas buvo papuoštas Lietuvos ir Amerikos vėliavų spalvomis. Tai buvo nebe laidotuvės, bet milžiniška protesto demonstracija prieš vokiečių barbariškumą. Nežinantis ką čia laidoja praeivis, nieku būdu nebūtų tikėjęs, kad čia eilinio kareivio laidotuvės. Būtų pamanęs, kad kokio nors įžymiausio karo bei tautos vado. Taip lietuvių visuomenė buvo pasipiktinusi vokiečių barbariškumu ir nulenkusį savo galvą tam tylam

džiui, 1919 m. sausio 11 d. vakare patruliavau Ukmergės plente. Apie 21 val., lipdamas į kalną, geležinkelio stoties link išgirdau keltą šūvių. Tamsioj gatvėj, vienam einant, kažkaip pasidarė nejauku. Supratau, kad ten kas negera atsitiko. Tas pat iš tamsaus užkampio gali ir prieš mane pasikartoti. Tais laikais ne kartą pasitaikydavo, kad iš tamsaus užkampio pasigirdavo šūvis į mūsų einantį kareivį, tai iš bolševiko rankos paleistas, tai iš vokiečio. Tik į kareivines grįžęs sužinojau, kad vokiečiai Vytauto prospekte nukovė 2 pėst. pulko kareivius Juozą Kalasiūną ir Antaną Zambacevičių, einančius iš A. Panemunės į Kauną sargybon prie Raudonojo Kryžiaus ligoninės.

Po šio įvykio dar ne vieną kartą pasigirdavo tamsoj šūviai, bet dažniausiai jie prašvilpdavo pro šalį, nekliudydami. Tik vasario m. 18 d. vėl naujas įvykis sukrėtė mus. Naktį 2 pėst. pulko kareiviai patruliavo Ž. Šančiuose, Juozapavičiaus prospekte. Po 12 val. mūsų patuliai gatvėj sutiko civiliškai apsirengusį asmenį. Liepė jam sustoti, bet šis pasileido bėgti ir netrukus pasislėpė vokiečių gyvenamose kareivinėse. Pagaliau iš ten išėjo su šautuvu ir šovė į mūsų kareivį Bronių Šimolaitį, kuris sužeistas krito ir už poros valandų mirė. Vėliau paaiškėjo, kad užmušėjas buvęs civiliškai persirengęs vokiečių kareivis iš 91 bataliono.

Pasižiūrėjęs į savo 1919 m. karo dienoraštį keliose vietose randu trumpai užrašytą, pav.: „sausio 31 d. mieste (Kaune) įtempta padėtis. Ligi 4 val. ryto buvome apsirengę, nes laukėme vokiečių puolimo. Kulkosvaidis buvo paruoštas“. „Vasario 13 d. naktį miegojome nenusirengę, nes laukėme vokiečių puolimo. Į banką (vadinasi, Lietuvos Banką) nusiūstas sargybai sustiprinti antras kulkosvaidis. (Tais laikais vienas sunkusis kulkosvaidis kasdien banke prieš duris dežuruodavo), kuris buvo pastatytas antrame aukšte ant lango“ ir t. t. o tokių naktų dažnai pasitaikydavo. Pamenu, vieną naktį mane prikelia ir liepia pasiimti lengvąjį kulkosvaidį ir du kulkosvaidininkus ir bėgti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą sargybai sustiprinti, nes tą naktį vokiečių spartakai ruošėsi pulti kalėjimą ir kalinius paleisti. Man liepė vengti Laisvės alėjos ir eiti Kęstučio gatve.

Šaudymas (5 p. p.).

Pajaujo foto.

ko į duris. Sargybiniai, sukryžia- vę šautuvus, užtvėrė vokiečiams kelią. Vokietis, išsitraukęs revolverį, du kartu šovė į Eimutį ir nukovė jį vietoje. Netrukus į įvykio vietą atbėgo keliasdešimt mūsų karių ir išblaškė jau kelis šimtus

ir kukliam Lietuvos karžygiui, eiliniui kareiviui.

Man, dalyvaujant pirmomis mūsų kariuomenės kūrimosi ir kovų dienomis, ir daugiau teko panašių dalykų net savo kailiu patirti arba bent savo akimis matyti. Pavyz-

Lauko telefono linijų gedimai, jų suradimas ir pašalinimas.

4. Darbas telefono stotyje.

Kiekvienoj telefono stoty turi būti: 1) stoties viršininkas, 2) reikalingas skaičius telefonistų ir 3) reikalingas skaičius linijų prižiūrėtojų. Linijų tikrinimo atžvilgiu telefono stoties ribos prasideda ties išorinio kabelio, ar nuogos vielos galu, eina per įvadą, per aparatą ir į žemę per žeminimo laidininką: dvilaidinėse linijose — nuo galo išorinio kabelio per įvadą, aparatą, kitą įvado laidą į antrą išorinį kabelį. Trumpiau: įvadas į telefono stotį ir visi žeminimai laikomi stoties ribose. Laikinosiose lauko stotyse įvado gali nebūti; jo vietą atstoja vaškuotos vielos galai, prijungti prie aparato gnybtų. Už visus stoties ribose esančius įrengimus atsako stoties viršininkas. Jis juos pats tikrina. Už stoties ribų linijas tikrina linijų prižiūrėtojai.

Budis telefonistas kuo dažniausiai linijas tikrina, iššaukdamas priešingą stotį. Normaliose lauko sąlygose jis tai atlieka kas 10 minučių. Svarbiais atsitikimais ir tada, kada galima laukti linijų sugadinimo, jis tikrina kas 5 min. Įgudęs telefonistas, neatsiliepiant priešingai stočiai, gali nuspręsti,

Vasario mėn. savanoris P. Mikulčius su kitais kareiviais naktį stovėjo arklidėse (Žaliam kalne, kur ir dabar yra 1 gusarų nulko kareivinės) sargyboje. Atėję keli vokiečių kareiviai pareikalavo įsileisti. Sargybiniai, supratę jų tikslus, atsisakė juos įsileisti. Tuomet vokiečiai, grasindami mūsų sargybais, nuėjo šalin ir netrukus atsivedė apie 40 vokiečių būrį. Pradėjo laužtis. Bet mūsų sargybos atkaklumo ir drąsos dėka buvo priversti nieko nepešę atsitraukti. Grįžo keikdami lietuvius karius.

Panašių dalykų Kaune ir daugiau tais laikais teko pergyventi. Čia sunku viską papasakoti. Reiktų beveik visą dieną kalbėti. Tik priminę šiuos kelis faktus norėjau jums ryškiau apibūdinti, kokios tais laikais buvo pavojingos Lietuvai dienos ir ką turėjo pergyventi pirmasis mūsų karys. Priešų apščiiai turėjo ne tik iš lauko, bet ir iš vidaus. Reikėjo budriai budėti, nes nežinojai, kurią valandą ir iš kurios pusės puls. O panašiai buvo visoj Lietuvoj. Apie kitas vietas pakalbėsiu kitą kartą. B t k s.

(Žiūr. „Kario“ 11 nr.).

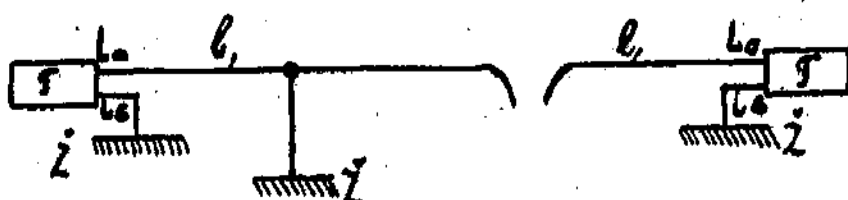
kokios rūšies sugedimas. Apie sugedimą jis tuoj praneša stoties viršininkui, pavyzdžiui, „N. N. linija sugedus — trumpas sujungimas“. Stoties viršininkas tuoj liepia linijų prižiūrėtojui pasiruošti žygiui. Tuo metu, kai patrulis ruošiasi, st. virš. patikrina, kur yra sugedimas: savo stoty, linijoje, ar priešingoj stotyje. Jei aparatas tvarkoj, tai tikrinamas įvadas ir linija. Stotyse, kuriose yra linijoms tikrinti aparatai, matuojama sugadintos linijos, su priklausanciais įvadais, varža. Gautieji duomenys lyginami su normaliais duomenimis. Iš sulyginimo galima spręsti apie sugedimo rūšį ir, maždaug, atstumą. Mažesnėse stotyse teks naudoti induktorinį aparatą.

Įvadą (kur jis yra) tikrinant, atjungiamas jis nuo išorinio laidininko. Atjungimo vietoj prie įvado prijungiamas patikimas tel. aparatas. Jei, sukant rankeną, stotyje skambina skambalėlis, tai įvadas tvarkoj. Neatidėliojant siūsti linijų prižiūrėtojus. Priešingai, bus sugedęs įvadas ar žeminimo laidininkas (vienlaidinėse linijose).

Patikrinus įvadą, tikrinimo aparatas prijungiamas prie išorinio laidininko (linijos). Sukant induktoriaus rankeną, nustatoma, ar linija nutrūkusi (žiūr. lentelės 1 Nr.), ar trumpai susijungus (lent. 2 Nr.). Toliau klausome telefone. Jei girdimas stiprus zvimbimas (pareiņas nuo oro elektros), tai sugedimas tolimesnis; jei jis silpnas — sugedimas arčiau; jei zvimbimo visai nėra — sugedimas prie pat stoties.

Dvilaidines linijas tikrinant, aparatas prijungiamas prie abiejų laidų, žinoma, atjungus įvadą. Pagaliau tikrinamas kiekvienas laidas per žemę. Šiuo atsitikimu zvimbimas telefone dažnai duos gerų duomenų: kokioj šakoj ir kokiam maždaug atstume yra ieškomasis sugedimas.

Mažose telefono stotyse, kurios turi tik vieną aparatą, tikrinimą galima atlikti vien tik induktoriaus ir tyrimo rakto pagalba. Jei nu-

Linijos tikrinimas turint tik vieną telef. aparatą.

statyta, kad linija nutrūkusi, tai reikia sužinoti, kur tas nutrūkimas: stoties ribose, ar išoriniame laidininke.

Tam tikslui ties išorinio laidininko galu, neatjungus įvado, atliekamas žeminimas. Jei induktoriaus rankena suksis sunkiai, o paspaudus tyrimo raktą skambės skambalėlis, tai įvadas tvarkoj — tuoj siūsti linijų prižiūrėtojus, nes nutrūkimas yra už stoties ribų. Jei yra trumpas sujungimas, tai taip pat ties įvado galu žeminama, tik išorinis laidininkas atjungiamas.

Nuspėta gedimo vieta pagal zvimbimą, arba išmatavus linijos varžą, linijų prižiūrėtojui bus labai naudinga jo tolimesniame darbe. Jei nustačius sugedimo vietą, linijų prižiūrėtojas jau buvo išvykęs, tai pirmą kartą įsijungus reikia jam apie tai telefonu pranešti.

Kaipo taisyklė, sugadintą telefono liniją reikia prijungti prie atskiro telefono aparato, nes paskutiniojo skambalėlis jautresnis negu daugumos komutatorių relė. Be to, į sugedusią liniją įjungiamas galvinis telefonas, kurį vienas telefonistas laiko prie ausies prisidėjęs. Tuo būdu bus atidžiau sekama tikrinamoji linija ir labiau palengvės linijų prižiūrėtojo darbas.

5. Linijų prižiūrėtojai.

Į linijų prižiūrėtojus skiriami normaliai 2 žmonės, bet, atsižvelgiant į sąlygas, jų skaičius gali būti įvairus. Prižiūrėtojai gali būti: pėsti, raiti, važiuoti arkliais, važiuoti motociklu ar automobiliu, važiuoti drezina ir t. t.

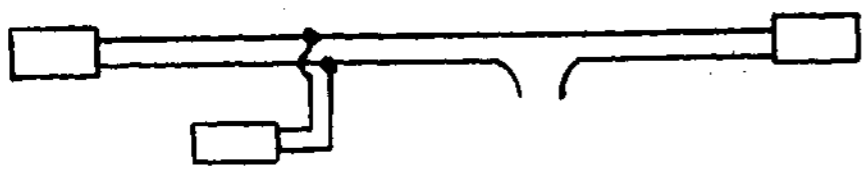
Stoties viršininkas siūnčia prižiūrėtojus tik galutinai įsitikinęs, kad sugedimas yra linijoje. Jei, iš pagrindų patikrinus ir sutvarkius stotį, pasirodys, kad ryšio dar nėra, o matuojamojo ir telefono aparato pagalba nebus galima aiškiai nustatyti, kad sugedimas linijoje, vis dėlto reikia siūsti linijų prižiūrėtojus. Stoties viršininkas vėliausiai po 3 minučių išsiūnčia linijų prižiūrėtojus, jei įsitikino, kad sugedimas ne jo stoty. Abi stotys, tarp kurių nutrūko ryšis, turi būti lygiai susirūpinusios tą ryšį sutvarkyti. Todėl linijų prižiūrėtojai siūnčiami iš abiejų galų. Jie dirba tol, kol sutvarko liniją. Klaidingai mano tie, kad užtenka iki pusės kelio nueiti ir jei linija tame ruože tvarkoj, grįžti atgal. Prižiūrėtojai turi

eiti net iki priešingos stoties, jei neranda linijų sugedimo

Tenka matyti tokių linijų patručių, kurie išeina be telef. aparato ir nuo pat stoties pradeda liniją rankomis čiupinėti. Klaidinga! Linijų prižiūrėtojai kiek galėdami skuba pirmyn, sekdami akimis telefono liniją.

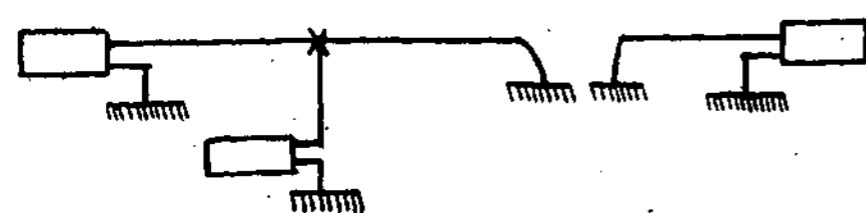
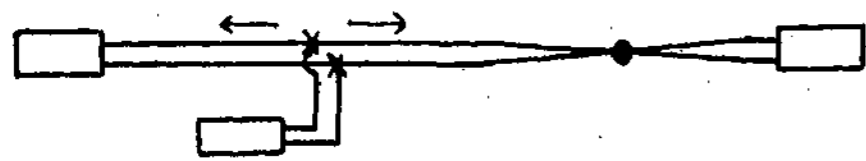
Linija tikrinama šuoliais, t. y., išsijungiama į ją praėjus tam tikrą atstumą. Pėsčiam prižiūrėtojui šuolis bus apie 500 metrų. Juo ilgesnė linija ir juo greitesnė susisiekimo priemonė, juo didesni šuoliai.

Jei žinoma, kad tikrinama vienlaidinė linija yra nutrūkus ir jos galai kabo ore, (Tai pranešė siuntęs linijų prižiūrėtojus centrinės viršininkas tyrimo duomenimis pasirėmęs), į tokią liniją išsijungimas bus lygiai toks pat, kaip ir į sveiką liniją. Prijungtos prie telef. aparato la gnybto vielos galas jungiamas prie sugedusios linijos nuėmus ties ta vieta izoliaciją, specialiai pataikant ties rišimo vieta, kad kabelio negadintų. Gnybtas labiausiai žeminamas vaškuotos vielos ir durtuvo pagalba. Jei tai bus dvilaidinė linija, prie abiejų gnybtų jungiama linija.

Išsijungimas į dvilaidinę ir vienlaidinę nutrūkusią arba sveiką liniją.

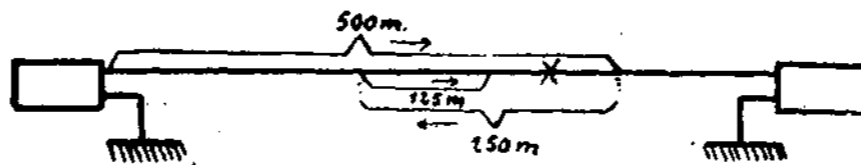
Jei yra duomenų, kad srovė neneka arba linija trumpai susijungus, reikia liniją nukirpti — dvilaidinės linijos abudu laidu, o paskui pirmyn ir atgal patikrinti. Išsijungus taip, kaip tai atlikome li-

Išsijungimas į dvilaidinę ir vienlaidinę trumpai sujungtą liniją. Kryžiuokų vietoj reikia nukirpti.

žemę, jei tik buvome nepriėję sugedimo vietos, nė su viena stotimi nesusikalbėsime.

Jei praėjus 500 metrų ir išsijungus į liniją, ryšis su priešinga stotimi yra, o su savąja nėra, tai linijų prižiūrėtojai grįžta 250 metrų atgal ir čia išsijungia. Jei iš čia su pradine stotimi susikalba, eina 125 metrus pirmyn ir vėl išsijungia. Taip išsijungdami apriboja sugedimo vietą ir ją randa. Paskiau gal ir teks liniją rankomis čiupinėti

Linijos tikrinimas šuoliais. Kryžiuokų pažymėtoje vietoje yra sugedimas.

Jei nutrūkęs ryšis su pradine ir galine stotimi, tai yra 2 sugedimai, kuriuos reikia atskirai surasti.

6. Linijų postai.

Priešininko ugnies įtakoj linijų gedimai bus dažniausi. Pagreitinti linijų taisymą, svarbiose linijose kas 1 km. statomi poriniai linijų postai. Tuomet, blogiausiu atveju, kiekvienam postui teks 500 metrų paėjėjus sugedimą pašalinti. Poziciniame kare postai statomi kas 500 metrų. Postai turi būti gerai nuo ugnies pasislėpę. Jie turi tuos pačius įrankius, kaip ir linijų prižiūrėtojai. Jei iš abiejų galų gerai girdėti, tai jie visą laiką laiko savo aparatą į liniją įjungtą. Tada jie kas 5 minutes pasiklausydami, o jei nieks nekalba, tai šaukdami išitikina, kad linija tvarkoj. Jei postų išsijungimas kliudo stotims susikalbėti, jie kas 5 minutes į liniją išsijungia ir ją patikrina. Ir užfrontė, esant ilgomis (ilgesnėms kaip 10 km.) telefono kabelio linijoms, veikiant lėktuvų ar tolimos artilerijos ugniai, linijų postai reikalinga statyti. Sugedimų vietoms apriboti, linijoje statomi kontroliniai punktai. Postai naudojami dviračiais ir motociklais.

7. Praktikos patarimai.

Centralinės telefonų stoties viršininkas turi ypatingą dėmesį kreipti į linijų prijungimą. Geriausiai bus, jei stoties viršininkas pats linijas prijungs. Priešingame atsitikime gali linijas sumaišyti ir vietoj vienlaidinės izeminti vieną dvilaidinę laidą. Tokių reiškinų jau buvo mūsų kariuomenės manevruose.

Prijungimui pagreitinti, prie kiekvieno aparato, o ypatingai prie komutatoriaus gnybtų, turi

būti prijungti vaškuotos vielos galai apie 50 cm. ilgio. Viela turi būti patikima. Pasitaiko, kad gyslai nulūžus pasilieka sveiką izoliaciją. Jei to galima laukti, tuomet geriau naudoti lengvo kabelio galus. Šiuo atveju reikia juos taip prie gnybtų prijungti, kad nekysotų vielių galai. Tuos galus reikia gerai užizoliuoti. Iš anksto neprijungti vielos galų, o paskui jungiant linijas penkeriopai sugaišti — yra nusikaltimas.

Turint laiko, stoties viršininkas tobulina stoties įrengimą: tvarko įvadus, gerina žeminimus. Jei linijos veikia, nelaiko be darbo linijų prižiūrėtojus. Palikdamas tinkamą jų atsargą, st. virš. siunčia prižiūrėtojus pagerinti linijų nutiesimą. Tai atliekama dar dienos metu ir pasiekama 2 tikslų: 1) pagerinsime liniją ir 2) nakties metu sugedus linijai, turėsime tą liniją pažįstančius prižiūrėtojus. Nakties metu linijų prižiūrėtojų siunčiama ne mažiau, kaip 2 žmonės. Jei nėra specialistų, reikia paprašyti iš tos kuopos, b-no, prie kurio priskirti, kareivių pagalbą. Jie atliks pagalbinius darbus. Prižiūrėtojus reikia aprūpinti elektros lemputėmis.

Nė vienas ryšininkas neturi teisės praeiti pro sugadintą svetimą liniją jos nepataišęs, jei tik nekliudo tiesioginės pareigos. Ši taisyklė liečia juo labiau linijų prižiūrėtojus. Liniją taisyti reikia tiek, kad ją būtų galima susikalbėti. Jei tai kliudytų tiesioginėms pareigoms, reikia sutaisyti grįžtant. Jei linija nesutaisoma, tai pirmą kartą į savo liniją išsijungus reikia apie tai pranešti, nurodant aiškiai vietą ir sugedimo rūšį. Taip — at reikia pasielgti ir laikinai liniją sutaisyti.

Ši taisyklė juo labiau privaloma, kada ryšininkas per neatsargumą nutraukia ar sugadina svetimą liniją. Čia yra tiesiog nusikaltimas tą liniją nesutaisyti ar bent nepranešti.

Būna atsitikimų, kad linijų prižiūrėtojams pritrūksta kabelio. Ilgai nelaukdami iškerpa iš netoli einančios svetimos linijos reikalingą skaičių metrų, įduria į savą ir laiko savo pareigą baigta. Dar pateisiname, jei iškirptoji linija buvo dvilaidinė ir jei iškirpimo vietoje izemino. Apskritai, gadinti svetimas linijas savosios naudai griežtai draudžiama!

J. M-tas.

Liūdnas išdaviko galas.

Byvo graži 1919 metų gegužės diena. Visas Drobiškių kaimas (Salako valsč.) skendo žalume ir žiedų kvapuose. Ežeras buvo ramus ir spindėjo, lyg gyvsidabrio klanas, o salų krūmai grožėjosi jo kristoliniam veidrodyje. Mirti tokią puikią dieną, rodos, be galo būtų sunku. Niekur nebuvo girdėti dainavimo: rodos niekas nedrįso drumsti tokią nepaprastą gamtos rimtį.

Tik, saulei pasvirus kiek į vakarus, nuo Salako miestelio pusės pasigirdo kas kartą vis garsėjantieji šūviai. Prasidėjo bendras kaimiečių nerimas, o jau po kokio pusvalandžio kaimą užplūdo bėgantieji bolševikai, kurie buvo taip purvini ir taip atsilapoję drabužius, kad atrodė labiau panašūs į mūšių baidykles, negu į karius. Paprašę kas vandens, kas duonos kąsnelio, spūdino iš kaimo toliau, nes pasak jų, „baltagvardiečiams“ padeda kariaut anglai, ar kiti kurie velniai, ir, be to, jų esą be galo daug.

Paskutiniesiems bolševikams kaimo gale besigaivinant šaltu šulinio vandeniui, pirmąsias nuo Salako pusės trobas jau pasiekė lietuvių kareiviai. Jie atrodė taip pat sušilę ir nuvargę, bet skyrėsi savo tvarkingu aprėdu ir apsiginklavimu. Jie, paklausę ūkininkų, ar nėra čia užsilikusių bolševikų, paprašė gerti. Kaimo moterėlės suieškojo jiems saldaus pieno, rūpestingai nuo bolševikų slepiamo. Į kaimą pradėjo rinktis ir daugiau karių. Su granatom rankose jie iškrėtė trobas.

Kareivių žiūrėti subėgo visi kaimo žmonės, nes kiekvienas norėjo pamatyti, kaip atrodo „baltieji“, apie kurių narsumą ir žygius buvo pasakojama nepaprastų dalykų. Kiekvienas gyventojas stengėsi išreikšti savo džiaugsmą, o kaimo merginos pasiuntė didvyriams po malonią šypsena. „Baltieji“, pasirodė, iš tikrųjų, jokio balto išviršinio požymio neturėjo, net jų kepurų lankeliai buvo geltonos spalvos. Bet jie buvo savi, todėl nepaprastai brangūs ir gražūs.

Paskui pirmuosius kaimo atvauduotojus atvyko rikiuotė daugiau kareivių, su ginklų vežimais ir lauko virtuve. Iš viso „baltųjų“ susidarė apie keturiasdešimt. Kaimo vyrų, galintiems ginklą vartoti, buvo iškelta po šautuvą ir jie, kartu su dalim tikrų kareivių, išvyko

už kaimo į miškus vydamies bėgančius bolševikus. Pavakariais kaimo bernai su kareiviais grįžo iš miškų. Ten jie buvo susišaudę ir paėmę į nelaisvę du bolševikų kareivius. Vienas jų buvo apžėlęs barzda ir ūsais ir, bendrai, atrodė nebejaunas; kitas — dar vaikiško veido žmogutis.

Belaisviams davė užkasti baltos duonos, kokia tada valgė patys lietuvių kareiviai. Senasai belaisvis nusiramino ir godžiai rijo duoną, tuo tarpu ant jauniklio kūno virpėjo kiekvienas rūbų siūlelis — jis vis kažinko bijojo. Tai pastebėję senasai bolševikas sudraudė.

— Ko tu bijai, Mikitka! Čia bus mums geriau. Baltieji mus pavaišins balta duona.

Kareiviai stiprinosi išvirta sriuba ir taisėsi ilsėtis, palikdami visur sargybas. Sambrėškiais atvyko čia iš už ežero ir balų esančio Un-

tuvų ir kulkosvaidžių ugnis. Ūkininkai su šeimom sulindo į rūsius. Kareiviai, pažadinti iš poilsio vietų, turėjo stoti prie ginklų, ir taip pat atsakyti ugnimi. Negana to, kulkos pasipylė ir iš miško, kur anksčiau nebuvo rasta nė vieno bolševiko. Mat, saulei sėdant, bolševikai pasiuntė dalį jėgų aplink ežerą, pamiške, į kitą kaimo pusę ir apsikasė.

Lietuviai iš priešakio ir užpakalio užpulti žymiai didesnių jėgų, negalėjo ilgai laikytis ir rytą pasitraukė iš kaimo. Jau apie pietus kaimo gale pasirodė keli raiti bolševikų žvalgai ir tuo pat metu kaimo žmonės pamatė grįžtančius į kaimą ginkluotus savo vyrus — partizanus. Žmonės, matydami, kad jie gali pakliūti į bolševikų rankas, nuo kalniuko pradėjo rankų mostais signalizuoti, kad bėgtų iš vieškelio slėptis. Bet ir bolševikų žvalgai pastebėjo juos, nors ir iš tolo, ir du jų raiti pasileido vytis. Juos pasivijo ir sustabdė jau

Anglų karo laivas „Caledon“ įplaukia į Klaipėdos uostą (1923 m.).

guriškių kaimo jaunas vaikinys Adolfas Statavičius ir, susipažinęs su būrelio vadu, pradėjo kalbėti. Vadas, matydamas, kad šis žmogus gerai pažįstamas drobiškiesiems, kurie visame kame padeda jo kareiviams, nevalgė ir su šiuo išleisti į kalbas. Statavičius buvo plepus minkštaliėžuvis. Jau vokiečių okupacijos laikais jis, greit pramokęs vokiečių kalbos, buvo naudingas įrankis jų tikslams. Dabar, iš būrelio vado sužinojęs, kiek kaimė yra lietuvių kareivių ir kuria kryptimi ketina veikti, išėjo į savo namus. Į vado žodžius, ar nėra užsilikusių bolševikų anapus ežero, kur jis gyvena, tvirtino, kad nė vieno nėra.

Saulei sėdant, pasipylė iš tos pusės, kur nuėjo šis vaikesas, šau-

įbėgusius į krūmuotą balą, vadinamą „Perkūnine“.

— Stokit, kur jūs bėgate! — buvo jie užklausti bolševikų.

— Vejame nuo šaudymo pasibaidžiusius ir pasprukusius arklius, — atsakė partizanai, kurie šautuvus buvo suspėję sukišti į krūmus.

— Grįžkit ir eikit su mumis, komisarai turi jus išstardyti...

Bernams kraujas užvirė širdy. Eiti ir laukti, kad jų gyvybė pigiai priklausytų nuo kokio nors komisarų ūpo, būtų per daug rizikingas dalykas. Jų krūtines degino vienas pasipriešinimo jausmas ir viena mintis: išsivaduoti arba garbingai gyvybę atiduoti. Keli reikšmingi partizanų akių žvilgsniai tarp savęs, keli šnibždesiai ir bol-

ševikai buvo nuginkluoti. Viena jų, jojant pro krūmą, kur buvo paslėptas šautuvas, partizanas spėjo išsitraukti šautuvą ir buože, trenkdamas į galvą, išmušti iš balno bolševiką ir nuginkluoti jį. Antrą bolševiką kitu du vyru staigiu mostu išvertė iš balno ir surišo rankas. Abu belaisviai buvo prišti prie medžių, o jų arkliai nuvešė partizanus į lietuvių kariuomenės pusę. Dabar partizanai jau nebemėgino grįžti pas tėvus. Tik jaunos kaimo mergaitės atnešdavo jiems maisto į sutartą galilaukių vietą, iš kur jie nakčia pasiimdavo.

Bolševikai vėl buvo kaimą užėmę, ir įsistiprinę kalnuotoj Drobiškių apylinkėj. Dažnai jie su pasididžiavimu mėgdavo sakyti „čia mūsų geležinis frontas“. Gyventojai kentėjo, nes išbadėję bolševikai vogčia kasė laukuose jų bulves, vogė žirnius ir t. t., be to, visai negalėjo gauti druskos. Įsidrąsinę bolševikai norėjo užimti net patį Salaką, todėl nepaprastai didelėmis jėgomis puolė, bet buvo atremti vos keturiasdešimt drąsių lietuvių kareivių, turinčių porą kulkosvaidžių.

Laikas bėgo. Vasara persilaužė į rudenį, o bolševikai gyveno nejudinami. Išdrąsėjusios kaimo bobelės pereidavo frontą ir iš Salako atsinešdavo druskos. Bolševikų sugauta tokia „kontrabandininkė“ mokėdavo klausiana nusakyti, kad lietuvių kariuomenės esą be galo daug, tarp jų matyti ir su smailiom kepurėm. Bolševikai, konfiskavę sau pusę parneštos druskos, paleisdavo sugautąją, o tarp savęs šnekėdavo, kad lietuviams padeda ir vokiečiai.

Vieną popietę sujudo kaimo gyventojus lietuviu patrankos. Patrankų sviediniai nepaprastai tiksliai pataikydavo į bolševikų apkasus. Priešai, išlakstę iš apkasų, slėpėsi kaime, landžiodami po trobas. Temstant šaudymas liovėsi ir bolševikai vėl sulindo į savo apkasus. Tik nakties metu pasigirdo pragariškas patrankų sviedinių sproginimas. Matyt, šaudė visa baterija, į dienos metu tiksliai surastus taikinius.

Rytą bolševikų jau nebebuvo. Kaimą užėmė lietuvių kariuomenė ir netrukus bolševikus nuvijo net už Dauguvos.

Buvo suieškotas ir minėtas Statavičius. Jis buvo paimtas išardyti ir ėjo kalbos, kad bus sušaudytas. Susirūpinę tėvai prašė kaimynų užstoti. Nežinia kas padėjo jam gyvam išlikti: ar jo jaunumas,

ar kaimynų pasirašytas raštas, ar stoka kitų apčiuopiamų įrodymų.

Karas baigėsi, prasidėjo laisvas gyvenimas. Vėl jaunimas susirinkdavo linksmintis, ir paruges savo dainom nuaidindavo. Tik jaunųjų tarpe nebūdavo Adolfo Statavičiaus: visi jo nekentė ir vengė, kaip užkrečiamo ligonio. Kartais

Greitas užtaisymas, taiklus šaudymas — tikras kautynių laidas.

Palinausko foto.

jam įsimaišius kitų tarpan, bernai mokėdavo sugalvoti aštrų samojingą pajuokos posakį, o baltadantės kaimo mergaitės apglušindavo jį skardžiu paniekinamu juoku. Tas viskas varydavo jį iš galvos, suerzindavo. Kada jis, iširdęs, bandė kumštėmis keršyti už aštrius jam taikomus žodžius, kaimo bernai irgi jėga jį taip „atvėsino“, kad daugiau nesirodė jaunimo tarpe.

Kažin koks vėjas pakuždėjo, kad Brazilijoje galima susikrauti turtus. Jis pirmas pardavė menką ūkį ir išdūmė iš gimtosios šalies. Kaip jis ten gyveno ir ką dirbo, sunku pasakyti, tik 1930 m. atsiųstas į Lietuvą vienam buvusiam draugui laiškas kalba apie jo tragišką likimą. Noriu čia jį pacituoti.

„Brangus jaunystės dienų drauge, skaityk mano šį laišką ir kitiems duok paskaityti. Mano dienos jau baigiasi. Fabrike mašina nutraukė ranką, ir iš ligoninės išėjau be sveikatos ir pinigų. Mirti vistiek tuoj reikės. Ach, kaip pasiilgau aš savo tėvynės, savų žmonių, žaliųjų laukų ir melsvai rau-

donų Lietuvos gamtos saulėleidžių. Nors numirti norėčiau savo tėviškėj, bet neturiu kuo parvažiuoti. Kodėl aš nepagalvoju apie tai tada, kai už bolševikų duotas kelias rublines išdaviau lietuvių kariuomenės paslaptį.

Jūs mane išskyrėte iš savo tarpo ir niekinote, bet dabar supratau, kad ne niekinti, bet užmušti mane už tai reikėjo. Aš jūsų priekaištų įgeltas maniau surasiąs laimę svetimuos kraštuos. Dabar pamaciau, kaip klydau. Jus, mielieji jaunystės draugai, perspėju nuo panašių, kaip mano, žygių. Jei būčiau likęs tėviškėj, gal būt, savo pasiukojimo darbais būčiau atpirkęs savo nusikaltimą tėvynei ir jūs, mieli draugai, palengva būtumėt man atleidę.

Jaučiu, jūs tenai dabar stojate į šaulių eiles, žaidžiat, manevruojat, mokotės, kaip ginti nuo priešų tėviškėlę, kurią aš esu niekšingai išdavęs.

Skaitykit, jaunieji draugai, mano laišką, neikite mano keliais ir man prieš mirstant atleiskit!...

A. St."

Taip baigia savo dienas tėvyne išdavęs ir svetimoj šalyj jos pasiilgęs neištikimas sūnus.

Ant. Priešvėjis.

Pašliūžomis.

Su pašliūžom, baltu sniegu,
Per laukus linksmai važiuoju.
Ten pas upę nuo kalniuko
Padarysiu porą šuolių.

Paliai beržą vienmarškinį
Bailus kiškis pasikėlė.
Čia dabar snieguolės žydi
O pavasarį bus gėlės.

Glosto vėjas kario veidą,
Šliūžės neria per pusyną.
Och važiuoti, kaip čia gera,
Visas pulkas šitą žino.

Vakar sakė: Vilniaus žemėj
Tik kalniukai ir pušynai.
Reik išmukti smarkiai čiuožti
Gal sulauksim džiugią žinią...

B a l y s G d ž.

Velykų atostogoms besiarfinant.

Nors gamta dar nerodo, kad galėtų greit prisitarti pavasario šventė—Velykos, tačiau gyvenimo laikas neša mums didžiausią džiaugsmo šventę—Velykas.

Daugelis mūsų moksleivių apleisime triukšmingąjį miestą, savo mokytojus, draugus ir važiuosime snieguotais Lietuvos keleliais į savo tėviškes. Daugumas džiaugsimės gavę nuo sunkaus darbo pasilsėti, galėdami įgyti naujos energijos, sustiprėti kūnu ir dvasia. Bet nemanykime, kad per atostogas būtina reikalinga tik susinėrus rankas miegoti ir į lubas spiaudyti! Poilsis ir miegas yra būtinas, kaip sveikatos palaikytojas, tačiau ir ilsintis galima rasti daug gražaus laiko padirbėti. Atsiminkime tik šį posakį ir viską suprasime: „Darbui—visas amžius, o pramogoms—tik valandėlė.“ Dabar pažiūrėkime, ką mes turime per Velykų atostogas dirbti. Darbo yra begalės, tik nereikia tingėti. Tik pažiūrėkime, kiek mūsų tautoje dar nėra nuveikta. Pažiūrėkime į mūsų tautosaką, kiek jos jau baigia žūti mūsų seniesiems mirštant. Ar nekilnus darbas būtų mums, moksleiviams, toje srityje pasidarbuoti! Ar nekilnus darbas būtų mums patiems geriau pažinti tą mūsų tautos veidrodį, iš kurio trykšta tiek daug išminties ir sąmojaus. Tik paklausinėkime savo senelių, ir pamatysime, kiek jie žino visokių pasakų, padavimų apie senovę, apie visokias užkeiktas piliis, karus ir t. t. Tą medžiagą surinkti, kaip sakiau, yra labai svarbu, nes joje atsispindi visa mūsų tautos išmintis, visas mūsų tautos būdas ir sąmojus.

Be to, atostogų metu mes, moksleiviai, neturime pamiršti ir savo bičiulio „Kario“, kuris kiekvieną savaitę suteikia mums visokių reikalingiausių žinių. Mes turime gerai paašškinti sodžiujė gyvenantiems žmonėms kas „Karyje“ yra rašoma, kas būtina reikalinga visiems žinoti, nes ten daug yra rašoma naudingų žinių iš karo ir kaip nuo jo reikia apsisaugoti. Aiš-

kinant geriausiai būtų jiems kai ką paskaityti iš „Kario“. Kiekvienas moksleivių, važiuodamas į kaimą, parsiveža ir keletą „Kario“ egzempliorių. Todėl nepraleiskime progos ir nesigėdinkime ne tik prašomi paskaityti, bet ir patys pasisiūlykime paskaityti iš „Kario“ keletą dalykėlių. Vienas ar kitas, pamatęs, kiek yra įdomių „Karyje“ straipsnelių, galėtų jį net ir išsirašyti.

Patarkime kaimiečiams, ypač jaunuoliams, kad mestų rūkė ir girtavę ir už tuos sutaupytus centus geriau išsirašytų „Kari“ ar kurį kitą laikraštį.

Šitaip mes dirbdami ne tik padarysime gerą darbą, bet kartu prisidėsime ir prie kultūros kėlimo mūsų tautoje. Žilėnas.

Parvažiavę į kaimą, mes turime pasirodyti tikrai išsilavinusiais jaunuoliais.

Šiandien mūsų kaimas dar tebėra atsilikęs. Daugelis jaunuolių leidžia savo „linksmą“ gyvenimą prie „stikliukų“. Tvirtai įsitraukę renkasi, kur yra daugiau mergužėlių ir šoka kadrilius, polkas ir net fokstrotus. Be to, kalba įvairiausias nepadorias kalbas, susivaidija ir pagaliau ne kartą susimuša. Iš šito kaimo jaunimą reikia gelbėti. Čia kaip tik mes, moksleiviai, turime dėti pastangas ir traukti į skaidresnį gyvenimą.

Daugelis mūsų kaimo jaunuolių, negalėdami mokslo siekti, pražudė dūmuose ir dulkėse visus savo gabumus. Jie dar nežino, kaip reikia branginti ir mylėti tėvynę. Todėl mes, moksleiviai, stokime į tą darbą ir ugdykime jų tarpe patriotiškumo ir karžygiškumo idėjas. Be to, neužmirškime ir mergaičių, nes ir jos gali didelį darbą atlikti. Tik prisiminkime iš istorijos paprastą prancūzų mergelę Joaną D'Ark, kuri išgelbėjo Prancūziją nuo anglų. Taip pat galime rasti pavyzdžių ir iš savo krašto. Tik prisiminkime lietuvaite Gražiną, kuri taip narsiai kovojo prieš kryžiuočius. Be to, labai gražus ir kilnus lietuvaite

pasiaukojimas. — kada išvadavo iš kalėjimo Vytautą Didįjį. Tai matome, kokius gražius ir kilnius darbus yra atlikusios mergaitės.

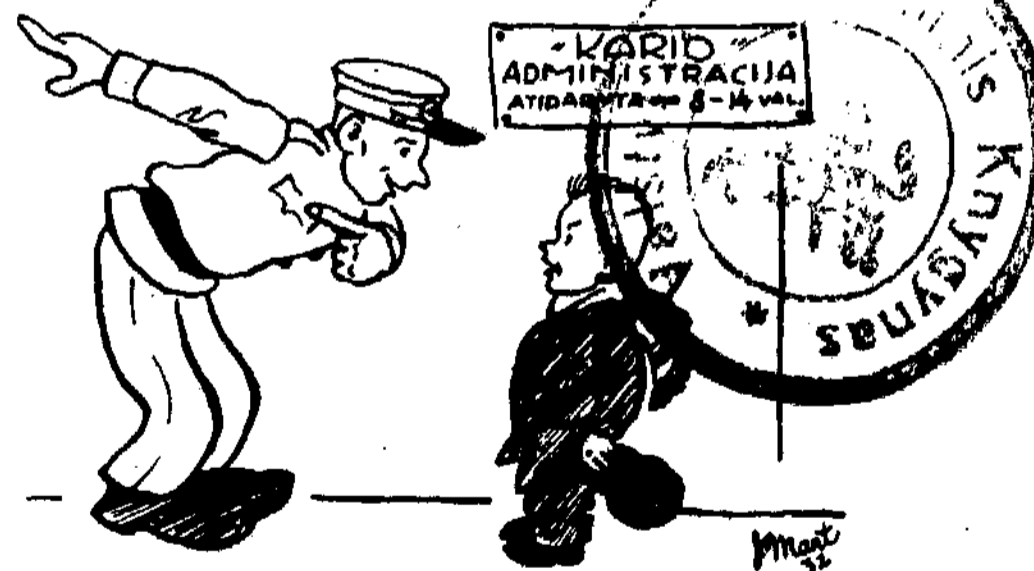
Todėl aš ir noriu visų aukštesniųjų klasių vyrų kreipti dėmesį, kad mes, parvažiavę atostogų, nepraleistume laiko tuščiomis. Nors kiek — turime prisidėti prie kėlimo tautiško susipratimo ir tėvynės meilės.

Aš gerai žinau, kad kiekvienas kaimo jaunuolis-ė sutiks paklausti mūsų įvairių pasakojimų iš istorijos, iš nepriklausomybės kovų laimėjimų ir p. O mūsų istorija yra labai įdomi ir garsi. Jie, pasiklausę mūsų tokių pasakojimų, turės geresnį praeities vaizdą. O kad mūsų pasakojimai jiems nebūtų nuobodūs, mes galime pajvairinti, t. y. pamokyti juos tautiškų žaidimų ir gražių kariškų darbėlių.

Todėl kviečiu visus kolegas į kilnų darbą. O mūsų šis darbas duos daug naudos. Tik daugiau energijos, daugiau kuriamojo darbo!

Povilas Pumpuras.

Ties „Kario“ administracija.

Gimnazistas Pupa: Pasakyk, kareivėl, ar galima gauti keletą „Kario“ susipažinimui — mat, važiuoju Velykoms į kaimą ir noriu nuvežt dovanų.

Kareiviukas Spirgė: Lipk, bernužėl, į antrą aukštą — duos tau ten „Kari“ ir dar instrukciją pridės!

Moksleivi!

Ne tik pats skaityk „Kari“, bet ir, būdamas atostogose, platink jį savųjų tarpe.

Tuntininkų suvažiavimas.

Kovo 5 ir 6 d. Kaune buvo labai svarbus tuntininkų (skautų rajonų vadų) suvažiavimas. Tai pirmasis toks vyriausių skautų organizacijos vienetų tvarkytojų susirinkimas. Į suvažiavimą atvyko visi tuntininkai ir tuntininkų vietininkai. Suvažiavimo atidarymas ir pats suvažiavimas buvo Karininkų Ramovės Vytauto Didžiojo seklyčioje. Kovo 5 d. suvažiavimą atidarė Šefo pavaduotojas dr. J. Alekna, kuris savo kalboje pažymėjo šio suvažiavimo reikšmę ir svarbą skautų organizacijos veikime. Po to dar kalbėjo vyriausias skautininkas pulk. vyr. sktn. J. Šarauškas ir skaučių vadė sktn. S. Čiurlionienė. Tuoj po šių kalbų prasidėjo intensyvus darbas. Iš karto tuntininkai susipažino su skautiško darbo veikimu ir to veikimo padėtimi įvairiose Lietuvos vietose. Vėliau aptarė visą eilę organizacijos reikalų ir veikimo planų.

Tą pat dieną 17 val. vyriausias štabas ir visi tuntininkai buvo priimti Respublikos Prezidento Lietuvos Skautų Šefo A. Smetonos.

Kovo 6 d. suvažiavimas, su maža pertrauka pamaldoms ir pietums, buvo tęsiamas nuo 8,30 val. ligi 19 val. Tą dieną buvo apsvarstyta visa eilė labai aktualių skautų veikime reikalų.

18 val. 30 min. tuntininkai baigė posėdžiauti. Vyriausias skautininkas, baigiant šį svarbų vadų pasitarimą, pažymėjo, kad skautų organizacija Lietuvoje smarkiai plečiasi ir todėl palinkėjo tuntininkams tą skautišką veikimą dar energingiau plėsti ir tobulinti.

X.

Lietuvos Skautų Sąjungos tuntininkai, susirinkę į pirmąjį savo suvažiavimą Kaune, Karininkų Ramovėje, š. m. kovo 5 — 6 d. Vidury sėdi: Šefo pavaduotojas dr. J. Alekna, vyriausias skautininkas pulk. vyr. sktn. J. Šarauškas, skaučių vadė sktn. S. Čiurlionienė ir kt.

Iš III karin. Juozapavičiaus draugovės veikimo. Kaunas. III-ji karin. Juozapavičiaus draugovė Šv. Kazimiero šventės proga, kovo 4 d., sušaukė iškilmingą sueigą. 8 val. draugovė organizuotai dalyvavo pamaldose. 9 val. visi susirinko puikiai papuošton gimnazijos salėn į sueigą. Sueigoje draugininkas apibūdino šios šventės reikšmę, ir, po to, ant vėliavos užrišo gedulo kaspiną, kuris bus nurištas Gedimino kalne. Pulk. Saladzius, sveikindamas draugovę tėvų vardu, pažymėjo skautų reikšmę tautai ir tėvynei ir palinkėjo sekant draugovės globėjo karin. Juozapavičiaus pavyzdžiu išsiauklėti gerais tautos sūnumis ir nunešti draugovės vėliavą į visos tautos šventovę Gedimino pilį. Pasibaigus kalboms, draugovės skautai sugiedojo Tautos himną ir susuko valio Respublikos Prezidentui skautų Šefui A. Smetonai. Po to, 11 jaunųjų skautų iškilmingai pasižadėjo būti ištikimais Dievui, Tėvynei ir artimui. Po įžodžio tuntininkas palinkėjo visiems jaunesiems skautams įvykdyti pasižadėjimą. Pasibaigus įžodžio apeigoms, skautai gražiai sudainavo keletą skautiškų ir tautiškų dainelių ir pažaidė linksmų žaidimų. Baigiantis sueigai, draugininkas pranešė, kad draugovės skilčių konkurse pirmąją vietą laimėjo „Gaidžių“ skiltis ir čia pat laimėtojams įteikė pereinamąją dovaną, gražius šachmatus.

Dalyvavusieji sueigoje tėvai džiaugėsi tokiu gražiu jaunuolių auklėjimu ir padėkojo draugininkui mok. Zemribui už tokį nenuilstamą rūpinimąsi jų vaikais.

Be to, tenka pažymėti, kad draugovė energingo ir sumanaus draugininko mokyt. A. Zemribo dėka labai gražiai sustiprėjo savo veikimu ir narių skaičiumi. Dabar draugovėje yra per 60 skautų. Netrukus numatoma T. T. Jėzuitų gimnazijoje steigti dar antra skautų draugovė, o senoji jau dabar papildoma vilkiukų ir skautų vyčių būreliais. Draugovei daug padeda veikti ir gražiai stiprėti T. T. jėzuitai, iš kurių tėvas rektorius visu nuoširdumu remia skautus.

V. Vėversėlis.

Įdomi paskaita telšiškiams. Kovo mėn. 5 d. gimnazijos salėje buvo ats. j. ltn. Jasecko paskaita apie karo dujas ir priešdujinę apsaugą. Prelegentas kaip tik yra šios rūšies specialistas. Paskaita buvo ir sėkminga.

Kaunas. Kovo mėn. 4 d. I-ji Kėstučio draugovė, kartu su visu tuntu, iškilmingai minėjo Šv. Kazimiero šventę ir draugovės dešimties metų sukaktuves. 9 val., pakėlę prie Vyr. Sk. Štabo vėliavą, visi su vėliavomis nužygiavo į Iguolos bažnyčią pamaldoms. 16 val. „Aušros“ bern. gimnazijos rūmuose I-ji Kėstučio draugovė surengė svečiams ir draugovės skautams arbatėlę, į kurią atsilankė vyriausias skautininkas pulk. J. Šarauškas, tuntininkas maj. vyr. sktn. Šenbergas ir kt. Kėstutiečiai, atsidėko-

dami svečiams, gražiai sudainavo keletą dainelių ir skautas Geštautas, akomp. vyr. skln. Rėklaičiui, gražiai pasmuikavo porą dalykėlių.

18 val. „Aušros“ mergaičių gimn. salėje buvo iškilminga tunto sueiga, kurioje tuntas minėjo Šv. Kazimiero šventę, I Kėstučio draugovės 10 metų sukaktuves ir Baden Powell'io 75 metų amžiaus jubiliejų. Prasidėjus sueigai, I-os Kėstučio draugovės draugininkas pasktn. Vyt. Čepas pranešė apie draugovės veikimą. Po to, atvykęs vyriausias skautininkas pulk. J. Šarauškas pasakė susirinkusiems skautams ir svečiams ilgą kalbą, kurioje priminė didelius iš skautų reikalavimus ir palinkėjo įvykdyti gyvenime skautų įstatus, o kėstutiečiams palinkėjo antrąjį dešimtmetį dar labiau praturtinti skautišką šeimą ir būti skautijos ir tunto papuošalu. Po to buvo perskaitytas vyriausio skautininko įsakymas, kuriuo I-ji D. L. K. Kėstučio draugovė ir tos draugovės adjutantas vyr. skiltin. E. Švedas ir skiltin. Vyt. Skiržinskas už pasidarbavimą skautijai apdovanoti ordinu „Už nuopelnus“. Čia pat vyriausias skautininkas užrišo ant vėliavos ordino kaspiną ir įteikė apdovanotiesiems skautams ordinus. Vėliau tuntą ir kėstutiečius pasveikino atvykę į šventę Kėdainių ir Utenos tuntininkai. Pasibaigus oficialiai daliai, pasktn. D. Stankūnas kalbėjo apie lordą Baden Powell'į, o paskautin. M. Barniškaitė — apie lady Olave Baden Powell. Po to kėstutiečiai suvaidino 4 veiksmų vaizdelį ir parodė „filmą“ iš draugovės gyvenimo stovykloje. Be to, visi skautai gražiai sudainavo skautiškų dainelių.

V. Vėversėlis.

Zarasų skautai. Į Zarasų skautų-čių tarybą įeina: 1) I-ma L. K. Vytenio draugovė su 34 skautais, 2) II-ra „Birutės“ draugovė su 16 skaučių, 3) skautų vyčių „Gedimino“ būrelis su 8 skautais vyčiais, 4) Pradžios mokyklos skautų skiltis su 16 skautų — kandidatų, 5) pradžios mokyklos skaučių skiltis su 10 skaučių — kandidačių ir 6) vilkiukų-paukštyčių su 100 jaunųjų skautų-čių.

Vadinasi, iš viso yra arti 200 skautų-čių bei kandidatų-čių. Be to, nemaža yra ir žydų skautų.

Remėj.

Panevėžys. Mes 6-okai paralelės klasės gavome dabar parašyti temą: „Lietuvos Karys“. Kaip matome, tema plati, todėl visi stengiasi parašyti tinkamai. Dabar mums dėstoma maskiruotė. Kol kas pamokos klasėje. Pertraukų metu „politikuojam“, kalbam apie Klaipėdos vokiečių darbų, ginčą ir tariamės, jeigu tik kas nors pasikėsintų pulti mūsų kraštą, tai mes pirmieji stojame savanoriais.

Jonas.

Utena. Kovo mėn. 6 d. Dr. J. Basanavičiaus liaudies universiteto Utenos skyriuje gimnazijos direktorius p. J. Aleksa laikė paskaitą: „Ar bus pasaulinis karas?“

Paskaitos pasiklausyti atsilankė apie 150 žmonių, daugiausia kaimiečių.

Tenka pažymėti, kad ši paskaita, kaip tokia, nėra pirmoji. Anksčiau buvo laikyta dar kita, būtent, „Didysis karas, karo priežastys ir jėgų koncentracija“.

Šios paskaitos parodė, kad ne tik jauni, bet ir seni žmonės domisi karo mokslais ir pageidauja, kad ir ateityje būtų panašių paskaitų.

Kovo mėn. 9 d. Utenos valdžios gimnazijos mokiniams Utenos šaulių rinktinės vadas laikė paskaitą: „Kaip apsaugoti nuo dujų ateities karą“.

Pirmosios pagalbos kursai. Utenos valdžios gimnazijoje pradėjo veikti pirmosios pagalbos kursai. Kursai surengti Utenos skautų rajono tunto štabo rūpesčiu. Kursai truks apie tris savaites.

Kovo mėn. 7 d. buvo kursų pradžia. Kursuose paskaitas laikys Utenos apsk. gydytojas p. Svilas. **Žilėnas.**

Ukmergė. III Dr. V. Kudirkos dr-vė, apsvarsčiusi Vilniaus svarbą Lietuviai tautai, nutarė 10% visų dr-vės pajamų paskirti Vilniaus geležiniam fondui. Tam tikslui įsigijo Vilniaus pasą, kur kiekvieno mėnesio paskutinę dieną jauniausias dr-vės skautas įlipins atitinkamus Vilniaus ženklelius...

Ats. miesto skautų skiltis perorganizuota į IV D. L. K. Kęstučio dr-vę. Ženkliukams ir uniformai įsigyti įsteigta taupomoji kasa. Kiekvieną savaitę, kiek kas galėdami, įdeda, o davę išdodį, išsiima. **Vyr. skilt. Ant. Umbrasas.**

Radviliškis. Jau antri metai, kai Radviliškio geležinkelio vidurinė mokykla dėstoma kariško parengimo pamokos. Po Kalėdų darbas varomas gan sparčiai. Esant nepalankioms oro atmainoms, tenka klasėje „kalti“ įvairius teoretiskus dalykus. Bet daugiausia esam susirūpinę šaudymu. Šaudymo pratimai buvo mėginami salėje, kurioje pastatydavo taikinį ir kiekvienas mokinytis turėjo progos išmėginti savo akies taiklumą. Taip pat supažindino mus su dujokaukėmis ir jų vartojimu. Dabar mes jau gerai atliekam šautuvų veiksmus, gerai pažįstam dujokaukes ir t. t. Dar pažymėtina, kad mes mokiniai esame labai užsigrūdinę: visada prausiamės šaltu vandeniu bei sniegu. Mes, radviliškiai, žinome, kad tik užgrūdintas jaunuolis gali laimėti ir išlaikyti sunkius kovos žygius.

Taip pat kariškų paskaitų klausosi ir mergaitės. Draugaujamos su čia pat esančiais šarvuotųjų kariais. Lankom jų kareivines, traukinį, apžiūrime jų klasę, paveikslus ir ginklus.

Pažymėtina, kad karo paruošimo pamokas visi kuo stropiausiai lankome, nes kiekvienas žino to darbo naudą ir svarbą.

Duokit mums šautuvų! Raseiniai. Mūsų kariško parengimo instruktorius žadėjo mums gauti šautuvų, kad mes galėtumėm išmokyti šaudyti ir valdyti šautuvą, kaip kariai. Bet mes jau antri metai negalim to sulaukti. Dažnas mokinytis veržiasi prie šautuvo, tačiau jo nėra. Kas čia kaltas, sunku pasakyti.

Mes reikalaujam šautuvų! Mes jau iš anksto norim išmokyti valdyti ginklą, kad ateity galėtumėm tinkamai juo pasinaudoti, ginant mūsų tėvynę ir vaduojant Vilnių. Reiktų pasirūpinti, kad mums, raseiniečiams, iš tikro pavasarį duotų šautuvus kariško parengimo pamokoms arba manevravimui, o neatidėliotų.

Buvo žadėtas net kariškai išmokytas arklys, kad mokiniai išmokyti gerai jodinėti. Bet kur tau?!... O juk kitos gimnazijos turi ir savo šautuvus ir mokosi joti.

Raseiniškis moksleivis.

Telšių vysk. Valančiaus valstybinė gimnazija. Kariškas parengimas pas mus atitinkamai sutvarkytas. Per savaitę turime po 2 pamokas. Per jas žygiuojame po miestą su dainomis ir teoretiškai mokomės. **Natas.**

Iš Telšių gimnazijos pasaulio. Neseniai auklėtojai išdalijo II trimestro pažymėjimus. Ir kariško parengimo pažymys šypsoi pažymėjimuose.

Bendrai, kariško parengimo pažymiai neblogi. Visi patenkinti. Dabartiniu metu mes studijuojame statutus. Lauke mokomės įvairių manevravimo rikiuočių. Kapitonas stengiasi kiekvienam duoti komanduoti.

Aštuntokai jau svajoja apie aspirantus ir karo mokyklą. **Vidutis.**

Telšių skautai. Telšiuose yra keli skautų vienetai: „Algimanto“ dr-vė, „Živilės“ dr-vė, „Vytenio“ laivas, vilkiukai ir paukštytės, skautai vyčiai ir kt.

„Algimanto“ dr-vė persitvarkė ir nutarė smarkiau veikti. Dr-vėje yra 3 skiltys. Živilietės dažnai rengia sueigas ir iškylas.

Vyteniečiai dirba baidarką ir laukia pavasario, o kartu ir vandens. Vyčiai įrengė ping-pong'o klubą. Vilkiukai ir paukštytės irgi smarkiai kruta.

Pagaliau tenka paminėti skautų literatų sekciją „Armida“, kuri gan gerai veikia. **Natas.**

Skautai sujudo. Raseinių valdž. gimnazijoje yra įsikūrusi skautų draugovė, pavadinta „Vytauto Didžiojo“ vardu. Ilgą laiką ji buvo apsnūdus, tačiau dabar sukruto.

Paskutinėmis dienomis padidėjo įsirašiusių į skautų organizaciją mokinių skaičius. Si draugovė taip išsiplėtė ir sustiprėjo, kad, sako, būsiąs įkurtas atskiras, nuo nieko nepriklausąs, Raseinių tuntas. Mat, dabar laikinai priklauso Šauliams.

Be to, šiomis dienomis steigama dar viena skautų dr-vė Raseinių žemės ūkio mokykloje. Pareiškė norą būti skautais 27 tos mokyklos mokiniai, kurie, kol kas, bus laikomi mūsų gimnazijos dr-vės nariais. **A. N.**

Plungė. Plungės valdž. gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje kas savaitę kariško parengimo pamokas dėsto III šaulių rinktinės vadas kap. Rauba. Nors instruktorius gyvena Telšiuose — 30 klm. nuo Plungės, tačiau pamokos visada būna reguliariai ir nesuvėlintos. Iki šiol jau daug praeita statutų ir atliekami užsiėmimai lauke su šautuvais.

Visus dėstomus mokyklose dalykus mokiniai vadina „sausais“, tik viena kariško parengimo pamoka yra ne „sausas“. Šis dalykas mokinių yra labai mėgiamas ir su atsidėjimu sekamas. **Rauda.**

Marijampolės mok. seminarija. Nuo pat mokslo metų pradžios kariško auklėjimo darbas čia smarkiai verda. Pamokos gyvai dėstomos ir kariškas darbas seminaristų labai atidžiai sekamas. Rudenį energingai manevravome laukuose, prakaitavom prie šautuvų kareivinėse, dainavom „koja į koja“ aikštėje, o dabar klasėje, retkarčiais į orą išeidami, statutus „kalbam“. Tačiau darbas be galo intensyvus

Bolius Švilpukas.

Marijampolės skautai. Lig šiol nežymaus Marijampolės rajono tunto eilės, gerų vadų dėka, šiais metais nepaprastai padidėjo. 15 skautų tuntas šiais metais užaugo į 300 su viršum narių tuntą, neskaitant vilkiukų ir paukštyčių, kurių taip pat yra apie 150. Dabar tuntas padalintas į 4 skautų dr-ves, 4 skautų dr-ves, 4 skautų vyčių būrelius ir 2 atskiras skiltis.

Tuntas, ypač skautai ir skautai vyčiai, veikia labai gerai. Skautai ir skautai vyčiai nesitenkina vien savo užsiėmimais, bet ir viešai pasirodo. Taip, pav., vasario mėn. pabaigoj sodo kino salėj demonstravo mokiniams kino paveikslus iš mūsų kariuomenės gyvenimo. Be to, š. m. kovo mėn. 4 d. iškilmingai šventė Lietuvos skautų s-gos patrono šv. Kazimiero šventę. Į šventės minėjimą atvyko švietimo min. depart. direktorius p. Daniliauskas ir V. R. J. gimnazijos direktorius p. Gustaitis. Tuntui daug padeda ir 9 p. L. K. Vytenio pulkas. **T.**

Kariškas studentų parengimas Italijoje. Studentų kariško parengimo problema Italijoje galutinai išspręsta. Kariškas parengimas studentams studijų netrukdo, nes tas darbas įeina į bendrą mokymosi programą ir kartu vedamas. Italijos universitetuose organizuota vadinamoji „Universitetų milicija“, kuriai karo valdžia visai pasitiki ir remia.

Kaip toji milicija traktuojama ir parengiama, parodo faktai. Studentai, išėję dviejų metų kariško parengimo kursą, gauna leitenanto laipsnį ir automatiškai įskaitomi į karininkų atsargą.

Visas kariško parengimo kursas trunka dvejus metus. Kiekvienais akademiško mokslo metais studentai išeina: a) parengiamąjį kursą, kuris prasideda gruodžio 1 d. ir baigiasi kitų metų balandžio 30 d.; b) praktiškąjį kursą atsargos karininkų mokyklose nuo liepos 20 d. iki spalio 15 d. Parengiamojo kurso metu kiekvienais akademiško mokslo metais klausytojams turi būti dėstoma ne mažiau 30 kariškomis temomis paskaitų ir nemažiau 15 dienų per metus atlikta praktikos darbų, skaitant po tris valandas per dieną. Praktiškojo kurso metu atsargos karininkų mokyklose dalyviai turi išeiti teoriškąją dalį, bendrą visoms ginklų rūšims; taip pat ir specialų skvrių.

Kiekvienais metais turi būti organizuojamos stovyklos, kuriose reikia išbūti ne mažiau 40 dienų, ilgiausiai nuo rugpjūčio 1 d. iki rugsėjo 10 d.

Parengiamasis mokymo kursas baigiamas egzaminais iš kariuomenės organizacijos ir karo topografijos. Baigę pirmąjį praktiškojo kurso periodą, klausytojai suskirstomi pagal žinias kurso metu. Baigiant antrąjį praktiškojo kurso periodą, egzaminuojama iš fortifikacijos ir administracijos. Pagaliau, pirmoje spalio mėn. pusėje, pabaigus antrąjį praktiškojo kurso periodą, būna egzaminai, kurie ir turi parodyti, ar klausytojas vertas atsargos karininko vardo ir leitenanto laipsnio. Čia statomi toki pat reikalavimai, kaip ir atsargos karininkų mokyklose.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

P. L. P. Karo Mokykla.

Kariūnų aspirantų egzaminai. Karo prievolei atlikti turėdami kai kurių lengvatų, kaip tai tarnybos laiko sutrumpinimas iki vienu metų, prabangesnis karo mokyklos gyvenimas ir kita, visa tai kariūnai aspirantai turi kompensuoti, išlyginti stropių darbštumu. Nuo pat pirmųjų gyvenimo dienų karo mokyklon atvažiavus koku tempu darbas prasideda, tokiu stropumu ir toliau varomas. Dabar kariūnai aspirantai jau gerokai įpusėję egzaminus. Išlaikyta šie dalykai: karo higiena, ginkl. jėgų organizacija, minosvaidis, artilerija, ūkis ir administracija, rankiniai ginklai ir kita. Egzaminų rezultatai gana geri, nes darbas ir studijos malonios, produktingos. Ir visai nepastebimai pri-startins valanda, kai į atsargą išvažiuosim atsargos karininkais.

J-nas.

Kariūnų sportas su sky. Nors kartais ir pastebima, kad pavasaris atkeliauja, bet kai sniego iškrenta, vėl žiema ir puikūs keliai sporto mėgėjams su sky. Karo mokyklos rajonas šiam sportui gana tinkamas. Kariūnų tarpe šio sporto mėgėjų irgi nestinga.

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulkas.

„Kario“ 10 nr., kariuomenės gyvenime, 1 p. p. korespondento J. S. P. Griniaus tarp kitko pažymėta, kad be kliubo dalykėlių buvo nutarta balių ir šiaip pramogos metu laikytis vienodumo, t. y., kad visi liktiniai viršilos ir puskarininkiai dėvėtų ilgus kelnės, štibletus ir t. t., nes priešingai, nešiojant ilgus batus pasitaiko panelėms ir ponioms sutepti suknelės ir kojines.

Ši žinutė yra patekusi korespondentui gerai nepasiinformavus ir suklaidinta, nes liktinių susirinkime apie tai nieko nebuvo kalbėta, o tik buvo paliestas vienas atskiras asmuo, kuris atsilankė į vakarą nenustatytoje uniformoje, bet tik ne su ilgais batais.

Korespondento išvedžiojimais išeina, kad pulko liktiniai iki šio susirinkimo baliuose ir šiaip vakaruose lankėsi vieni ilgais batais, kiti štibletais ir tik tepliojo ponioms ir panelėms suknelės ir kojines. Argi taip yra pasitaikę kada?

Kliubo valdybos pirmininko kapit. Lapinsko dėka, kuris jau treči metai kliubui pirmininkauja, yra sudaręs kliubo lankytojų taisyklės, kurios pulko vado patvirtintos ir veikia nuo 1930 m. Jų griežtai ir laikomasi.

Ten aiškiai pabrėžta, kokią uniformą liktiniai ir jų svečiai dėvi balių ir kitų pramogų metu, bet tik ne ilgus batus.

Liktinis.

Karvelynas. Ryšių k-dos darbštaus viršilos Seženio užsimojimu, pulko pašto karveliai gan stropiai prižiūrimi.

Keletą kartų per užsiėmimus buvo nuvežti už 20—25 kil. į artimiausius miestelius bei kaimus. Su pranešimais paleisti netrukus visi sugrįžo į savo dalį.

Pamilo Vilniaus pasus. Be karininkų, liktinių pusk. ir civil. tarnautojų, didelė dauguma ir būtinos tarnybos kareivių turi išsigiję Vilniaus pasus, į kuriuos įključuoja iš karto po kelis ženklelius — po 10, 20 ir net po 50 c.

San. pusk. M. Grinius.

1 gusarų D. L. E. K. Jonušo Radvilos pulkas.

Konkūrai. Kovo 1 d. buvo antri iš eilės (š. m.) pulko konkūrai.

Karininkų jojime 1-ą prizą (po užtvėrimo — baražo) laimėjo jaun. ltn. Mikelevičius su kumele „Izida“; 2-ą ir 3-čią prizą laimėjo jaun. ltn. Andriūnas (taip pat po užtvėrimo — baražo) su arkliais „Antikas“ ir „Ananasas“.

Labai įdomus buvo vachmistrų ir puskarininkų užtvėrimas (baražas), kur konkurentų buvo net 8. Po kelių kartų savo jėgų ir laimės bandymų laimėjo: 1-ą prizą vyr. pskr. Kvaraciejus su kumele „Gražuole“, 2-ą prizą vyr. pskr. Rutkauskas su arkliu „Greitas“ ir vyr. pskr. Kežys su arkliu „Indultas“.

Be to, reikia pažymėti, kad šiame konkūre pirmą kartą dalyvavo gusarai ir naujokai. Gusarų ir naujokų buvo po 2 iš kiekvieno eskadrono. Prizus laimėjo šie: gus. Meidus, gus. Šulcas, gus. Gižas, nauj. Morozas, gus. Kačiūnas ir gus. Dirmeikis.

Žinoma, visi trys jojimai turėjo savo skirtingas kliūtis su savo skirtingais aukščiais ir pločiais. Prizai buvo ženklai —

kaspiniai. Gus. ir naujokų laimėtojams buvo padaryta bendra foto, nes jų daugelis vyko atsargon, kad tenai turėtų gražu atminimą apie tarnybą ir laimėjimus kavalerijoje.

Konkūrai visiems patiko. Konkūrams vadovavo gen. št. mjr. Valušis.

Paskaitos. Kovo 10 pasibaigė ūkio paskaitų ciklas. Kaip žinoma, pirmiausia buvo laikyta apie arklius, paskui apie bitininkystę, kiaules ir apie pašarines žoles.

Ir iš tokių paskaitų, kaip bitininkystė, be didelės ūkiškos naudos (ir kartu bendrų žinių naudos) klausytojai turėjo ir karo praktikos išvadų. Pavyzd., reikia žinoti, kad bitės, įgeldamos apie 50 kartų, arklių nužudo, nes arklio kūnas tuo atžvilgiu labai jautrus. Taip pat kariškai naudingos buvo paskaitos apie pašarines žoles.

Husz Ar.

Susirinkimas. Kovo 12 d. buvo pulko likt. puskarininkų ir civ. tarnautojų taupomosios — skolinamosios kasos visuotinis narių susirinkimas. Į naują valdybą išrinkti: vachmistras Gosinas (iš eilės trečią kartą), vyr. pusk. Kežys — antrą kartą ir civ. tarnautojas Maksvitaitis (renkamas į valdybą nuo kasos įsteigimo).

Nerikiuotės puskarininkų mokymas. Šiuo metu pulko nerikiuotės puskarininkiai yra mokomi: jojimo ir taktinių pratimų: žemėlapių skaitymo, tereno pažinimo (žemėlapiuose ir smėlio dėžėje), mokėjimo orientuotis, mokėjimo pranešti ir klausti, tereno ir arklio naudojimo, sutartinių ženklų ir kt. Mokymo programą nustato pulko vado padėjėjas mjr. Gudelis, o ją vykdo leit. Čėsna ir jaun. leit. Andriūnas. Puskarininkiai mokslu domisi.

Bendro puskarininkų lavinimosi kursų specialiai nėra įsteigta, o tai, gal dėl to, kad kavalerijoje atliekamo nuo tiesioginės tarnybos laiko labai maža. Tačiau daugelis jų, kuriems leidžia tarnyba, savo viršininkų leidžiami lanko net aukštesnias mokyklas. Daugelis jų ima paskaitas iš už akių dėstymo mokymo įstaigos „Kalbanaeumo“.

Be to, dabar kiekvienu naujokų atvykimo metu ateina į pulką vis daugiau turinčių didesnę bendrą išsilavinimą. Iš tokių daugumas tampa puskarininkiais. Puskarininkiai uoliai specializuojasi karo žinybos srityje.

Visi puskarininkiai plačiai naudojami pulko bibliotekos knygomis ir laikraščiais. Daugelis net savo lėšomis išsirašo laikraščių bei žurnalų. Dabar gaunama iš Volfo (alaus daryklos savininko) net nusiskundimų, kad gusarai ima vis mažiau suvartoti alaus.

V. p. V. Petkevičius.

3 artilerijos pulkas.

Kovo 11 d. buvo visuotinis pulko liktinių puskarininkų susirinkimas (pulko likt. pusk. valgykloje) kareivių vakarėlių rengimo tvarkdarius — tvarkytojams išrinkti. Susirinkimui pirmininkavo pulko adjutantas art. kap. Paleiūnas. Slaptu balsavimu (balsų dauguma) išrinkta šešiemis mėnesiams iš liktinių puskarininkų 7 tvarkdariai; jų trys vadinami tvarkytojais ir sudaro tvarkytojų valdybą. Vyresnysis laipsniu, san. viršila Margenis Jokūbas, paskirtas valdybos pirmininku.

Valdyba rūpinasi bilietų pardavinėjimu, svečių kvietimu, bendros tvarkos pridabojimu, skelbimais, orkestru, bufetu ir visais kitais vakarėlių ūkio bei tvarkymo reikalais pulko vado leistose ribose. Valdyba sudaro vakarėlių pajamų ir išlaidų apyskaitą, kurią pasirašo pirmininkas ir vienas narys. Rengiant vakarėlius, tvarkdarius pareigas suskirsto tvarkytojų pirmininkas. Tvarkdariai vykdo valdybos pirmininko paliepimus ir pavestus darbus. Tvarkytojų valdyba priklauso pulko adjutanto. Vakarėliui pasibaigus, kitą dieną, ne vėliau 9 val., adjutantas turi patikrinti parduotų bilietų skaičių, likusius priimti pas save ir išduoti raštelį, kiek gauta pajamų. Tas raštelis pridedamas prie apyskaitos. Valdybos pirmininkas apyskaitą pristato tos pulko organizacijos viršininkui, kurios naudai rengiamas vakarėlis. Patikrinta apyskaita pristatoma per pulko adjutantą pulko vadui patvirtinti. Pelnas pajamuojamas bendra tvarka. Bilietų pardavinėjimą tikrina pulko adjutantas bei budintis karininkas. Už netikrų bilietų pardavinėjimą atsako valdybos pirmininkas.

Pulke rengiami vakarėliai iki šiol buvo daugiau paprastų kaimo vakaruškų pobūdžio. Dabar valdyba žada vakarėlius

pajvairinti. Jau kilo sumanymas Verbų sekmadienį surengti pulko karių klube literatūros vakarą, o ateityje žadama rengti net literatūrinius teismus ir vakarėlius su vaidinimais.

Sanit. viršila J. Margenis.

8 p. K. K. Vaidoto pulkas.

Žemės ūkio paskaitos. Kovo mėn. 9 d. buvo pirmoji jau seniai laukta iš žemės ūkio srities paskaita „Žemės ūkis ir sodybos“. Viso šiemet bus 12 tokių paskaitų (nuo kovo m. 9 d. iki balandžio m. 20 d.). Paskaitos būna po 2 val. nuo 16 iki 18 val. Šiomis paskaitomis kareiviai labai domisi.

Biblioteka. Dar nebuvo „Karyje“ rašyta apie 8 p. pulko biblioteką ir kai kam gal atrodo, kad jos visai nėra. Iš tikrųjų, ji yra nemaža ir gerai sutvarkyta. Dabartiniu metu pulko bibliotekoje yra 1494 tomai knygų.

Dauguma bibliotekos knygų gauta iš vyr. štabo spaudos ir švietimo skyriaus. Be to, biblioteka papildoma dar aukotojų knygomis. Pav., praeitais metais pulko karininkų šeimų moterų būrelis paaukojo bibliotekai apie 200 tomų knygų.

Beveik visos knygos yra kietais apdarais, tik apie 12% yra neaptaisytų.

Daugiausia skaitoma iš literatūros, toliau biografijos, istorijos ir tikybos.

Skaitytojų prieš paleidimą 1930 m. rudens šaukimo kareivių buvo 181, dabartiniu metu sumažėjo iki 135 žm. Jų tarpe yra 14 karininkų, 16 liktinių, 2 civiliai, visi kiti būtinos tarnybos kareiviai.

Biblioteka atdara šventadieniais ir šeštadieniais nuo 12 iki 15 val., kitomis dienomis nuo 12 iki 14 val. Kasdien į biblioteką atsilanko apie 20—35 skaitytojai. Knygą paėmus, galima laikyti ne daugiau, kaip 7 dienas.

Bibliotekoje dar yra žurnalų ir laikraščių komplektai. Be to, yra šie žemėlapiai: žemių ir pietų pusrutuliai, Europos žem., Lietuvos žem. ir gaublys. Be šios bibliotekos, pulke yra dar pulko karininkų biblioteka, turinti apie 500 tomų knygų.

Nors atskiros skaityklos pulkas neturi, bet leidžiama laikraščius skaityti pačioj bibliotekoj.

Radio. Dabartiniu metu pulke yra 8 radio aparatai. Be to, trys kuopos ir liktinių puskarininkų valgykla turi įsitausė rporus ir transliuojasi iš pulko radio aparatų.

Tūlas Matas.

Valstybės Teatras kariams. Kovo 8 d. Valstybės Teatro Šiaulių skyrius kino „Kapitol“ salėje pulko kariams vaidino linksma 3-jų veiksmų komediją „Izaokas“.

Kovo mėn. 9 d. „Izaokas“ buvo vaidinamas pulko karininkams, liktiniams puskarininkiams bei jų šeimoms.

J. k. Zigunis.

Ryšių b-nas.

Kovo 9 d. ryšių b-no jauniems kareiviams buvo priesaika. Šančių įgulos bažnyčioje atlaikytos pamaldos, griežiant 2 p. p. orkestrui. Po pamaldų ir karo kapeliono Juškos pamokslu, sekė pati priesaika. Po priesaikos šventoriuje trumpai prašneko į kareivius b-no vadas mjr. Vitkauskas, primindamas, kad būtų geri, drausmingi kariai — ištikimi tėvynės gynėjai. Priesaikos apeigos buvo baigtos iškilmės maršu.

Ainis.

Karo policijos mokykla.

Kas metai mokyklos bibliotekoje daugėja knygų skaičius. Pavyzdžiui, 1931 m. pagal bibliotekos knygų katalogą buvo 900, gi šiais metais 1225 knygos.

Faktinai biblioteka turi daugiau knygų, bet jos, kol nėra įrištos, nesutvarkytos, skaityti neduodamos.

Knygos įvairaus turinio. Biblioteka gauna laikraščių. Biblioteka turi įvairių žurnalų bei laikraščių komplektus.

Per mėnesį knygų išduodama skaityti apie 200 egz.

Daugelis mokyklos liktinių puskarininkų yra išsirašę įvairių laikraščių bei žurnalų: „Karys“, „Mūsų Vilnius“, „Diena“, „Naujas Žodis“, „Sekmadienis“, „Mūsų Žinynas“. Daugiausia kariai yra pamėgę „Mūsų Vilnių“ ir „Kari“.

J. p. Z. Grīts.

Vilkaviškis. Kovo mėn. 7 d. po sunkios ir netikėtos ligos mirė Vilkaviškio apskr. ligoninės vedėjas d-ras Julijonas Bučas.

D-ras Julijonas Bučas karių tarpe yra tuo minimas, kad jis su tos įgulos kariais buvo taip susigyvenęs, tartum karys su kariu. Išvykus tos įgulos sanitarijos karininkui kur nors komandiruotėn, d-ras J. Bučas buvo nuolatinis jo pavaduotojas. Ne kartą jam teko susidurti su įgulos kariais ir karių šeimomis. Kam teko šauktis d-ro Bučo pagalbos, tas gerai žino, kaip jis nesigailėdami savo sveikatos ir trūso ir kiekviename reikale stengdavosi kuo geriausiai padėti. Todėl d-ro J. Bučo nuopelnai karių tarpe, su kuriais jam teko susidurti, mūsų įguloj nebus užmiršti. Dėl netikėtos d-ro J. Bučo mirties karių pareikštas užuojautos žodis jo žmonai, sūnui ir giminėms.

San. virš. J. Paražinskas.

Kariuomenės teismo kronika.

1931 m. lapkričio 20 d. 7 p. pulko naujokas Razanta Stasys tyčia su šautuvu persišovė sau dešinės rankos rodomąjį pirštą, norėdamas išvengti karo tarnybos ir grįžti pač „mama“. Už tokį kūno žalojimą teismas 1932.II.25. paskyrė 2 metų sunkaus kalėjimo, bet prisipažinusiame ir pareiškusiame atgailą dėl nusikaltimo, sušvelnino bausmę ligi 1 metų karo kalėjimo.

1931 m. pavasarį ir vasarą Klaipėdos mieste papliupo komunistinio turinio atsišaukimai. Kriminalinė policija, sekama kaltininkus, surado pagaliau patį siūlo galą. Mat, iš Vokietijos į Klaipėdą buvo atvykęs komunistų partijos instruktorius ir užsiregistravęs Kugelmano pavarde ėmėsi „instruktoriško“ darbo. Įtariamasis Kugelmanas buvo areštuotas ir tardant prisipažino, jog esąs ne Kugelmanas (komunistai vartoja perdirtus pasus), bet Goldbergas Salamonas. Taip pat prisipažino, kad priklausąs komunistų partijai ir rašęs bei platinęs Klaipėdoje komunistinius spaudinius. S. m. vasario 25 d. Goldbergas nubaustas 9 metais s. d. kalėjimo ir atimtos iš jo visos teisės.

7 pėst. pulko naujokas Rubavičius Pranas pripažintas kaltu, kad 1931 m. pirmoje lapkričio mėn. pusėje, norėdamas visiškai karo tarnybos išvengti, susitaręs su kitu, tardymo neišaiškintu, kareiviu, išgavęs iš pastarojo kareivio uksuso esenčijos ir, to kareivio patariamasis, trynė ant kojų esančias žaizdas (kurios jam buvo nuo sutrenkimo atsiradusios), kad jos nesugytų ir kad jam nereikėtų į užsiėmimus eiti, o vėliau — tarnauti kariuomenėje. Rubavičius 1932.II.26 dienos sprendimu nubaustas 1 metais 6 mėn. karo kalėjimo.

4 pėst. pulko naujokai Jonas Šavela ir Viktoras Bukauskas susitarė bėgti į Lenkiją. Šavela dar spėjo „apsirūpinti“ svetimais pinigais ir draugo laikrodėliu, o po to jau abu ištraukė iš Pajuostės dvaro (pulko kareivinių) į Panevėžį. Bet Panevėžyje priėjo liepto galą. Mat, nė vienas jų nežinojo nei į kuria pusę, nei kuris kelias veda į Lenkiją. Nusiminę vyrai ir apsisukę grįžo pulkan. Už pasišalinimą (o Šavelai — už svetimų daiktų pagrobimą) abiem buvo iškelta byla. Šavela išsigando bausmės ir antrą kartą iš dalies pabėgo. Kovo 2 d. Bukauskui teismas paskyrė 2 metų sunkaus kalėjimo, tačiau pritaikė švelninančias aplinkybes ir bausmę sumažino ligi 4 mėnesių 2 savaitių karo kalėjimo.

Savanoriai kūrėjai.

Šiemet sausio 8—9 d. sukako 5 metai, kai įsikūrė Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjunga. Sukakties minėjimas atidėtas iki gegužės 11 d. — savanorių kūrėjų metinės šventės.

Balandžio 23—24 d. Kaune bus visuotinis minimos sąjungos atstovų suvažiavimas. Iki tos dienos centro valdyba išleis kartinį keliasdešimt puslapių dydžio žurnalą „Savanoris Kūrėjas“. Šis žurnalas bus skiriamas sąjungas 5 gyvavimo metų sukakčiai paminėti. Žurnalas bus iliustruotas. Be sąjungos 5 gyvavimo metų apžvalgos, bus įdėta rašinių iš savanorių kūrėjų ideologijos, ekonominės ir teisinės būklės, įstatymais numatytos, karo atsiminimų ir kt.

Metinis savanorių kūrėjų suvažiavimas Vilkaviškyje. Kovo mėn. 6 d. buvo visuotinis metinis L. K. Kūrėjų Savanorių Sąjungos Vytauto Didžiojo Vilkaviškio skyriaus narių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 178 savanoriai kūrėjai. Suvažiavimas 13 val. 15 min. buvo pradėtas Tautos himnu. Skyriaus pirmininkas ats. jaun. leit. P. Lukoševičius garbės prezidiuman pakvietė: centro atstovą — pirmininką ats. pulk. Gužą, apskrities policijos vadą Bagdonavičių, miesto burmistrą Sajetą ir darbo prezidiuman: ats. pulk. Bilmanį, gim. mok. Kasperskį ir Penkaitį.

Skyrių sveikino: centro vardu p. Gužas, vietinės administracijos vardu Bagdonavičius ir lietuvių tautininkų sąjungos apskrities komiteto vardu Sajeta. Po to buvo platūs pranešimai skyriaus valdybos ir revizijos komisijos apie praėjusių metų skyriaus veikimą.

Po pranešimų visų susirinkusiųjų vardu savanoris Babra pareiškė, kad visi sutinka, jog senoji valdyba savo pareigose ir toliau pasiliktų, būtent: pirmininkas — P. Lukoševičius, vicepirmininkas — B. Kukaitis, sekr. — Čižauskas, izd. — Adomavičius ir narys — Dumčius. Valdyba pasiūlijimą priėmė ir skyriui vadovauti pasiliko.

Į visuotinį savanorių kongresą nutarta siūsti 6 atstovus. Be to, susirinkimas tarėsi apie didelį vokiečių neloyalumą Lietuvos atžvilgiu ir apie išsišokėlius vokietininkus, ypač Lietuvos pasienyje gyvenančius.

Susirinkimas pavedė skyriaus valdybai pasiūsti sveikinius Respublikos Prezidentui, krašto apsaugos ministeriui, Klaipėdos krašto gubernatoriui, centro valdybai ir padėkoti užsienių reikalų ministeriui už energingą lietuvių teisių gynimą Zenevoje.

J. K-za.

Į Šaulių gyvenimą

Ukrainiečių poeto Ševčenkos paminėjimas.

Šiomet sukako 71 metai, kai mirė įžymiausias ukrainiečių tautos poetas — rašytojas ir didis jų patriotas Tarasas Ševčenka. Jis buvo baudžiauninkas ir daug kentėjo ne tik nuo baudžiavos jungo, bet ir rusų caro valdžios priespaudos. Buvo ištremtas iš tėvynės ir visai persekiojamas. Pagaliau buvo išvaduotas ir išpirktas iš baudžiavos. Jis yra ir Ukrainos tautos himno „Dar nemirė Ukraina“ autorius.

Kovo mėn. 12 d. šaulių sąjungos salėj, Kaune, buvo tradicinis jo mirties sukakties minėjimas, kurį surengė Lietuvių-Ukrainiečių draugija. Prof. Biržiška, kalbėdamas apie Ševčenką, priminė lietuvių ir ukrainiečių kultūros ir istorijos ryšius. Ukrainietis Bartavičius ukrainietiška kalbėjo apie Ševčenkos gyvenimą, darbus ir nuopelnus ukrainiečių tautai. Po to, sugriežta ir padainuota lietuviškų ir ukrainietiška dainų ir ukrainietiška padeklamuotas vienas Ševčenkos eilėraštis. Viskas buvo transliuojama per radio.

Alytaus rinktinė. Pūnios būrys baigia statyti šaulių namus. Visi šauliai suvežė ne mažiau po vieną medį; darbus taip pat patys šauliai atlieka.

Miroslavo šaulių būrys rimtai susirūpinęs statyti šaulių namus. Šauliai mokytojai tariasi susidėti po 500 litų. Be to, būrys auga ir visais atžvilgiais stiprėja.

Alytuje kovo mėn. 18 d. prasideda priešdujinės apsaugos kursai. Kursus rengia šaulių rinktinė. Šiais kursais Alytaus visuomenė labai susidomėjusi; registruojasi kasdieną po keletas klausytojų.

Instruktoriniai kursai šaulėms moterims. Šaulių moterų rinktinės valdyba ruošia instruktorinius kursus. Kursai prasidės kovo m. 29 d. ir baigsis balandžio mėn. 2 d. Iš viso 40 valandų. Kursuose, kiek galima, bus duodamos žinios praktiškai. Bus praeinama: sanitarija, šaulių ideologija, šaulių propaganda, tautinis auklėjimas, bendras auklėjimas, sportas, kariškas paruošimas, kaip pasidaryti inspektus, namų ruošia ir priešdujinė apsauga. Į šiuos kursus sesės suvažiuoja 2-ą Velykų dieną, t. y., kovo mėn. 28 d. Antrą Velykų dieną valdyba ruošia tradicinį „margučių“ vakarą, todėl atvykstančios iš būrių šaulės kviečiamos atsivežti margučių. Už gražiausius margučius bus duodami prizai.

Iš būrio kviečiama atvykti ne mažiau dviejų atstovių (jei bus norinčių, gali vykti ir daugiau). Kelionės išlaidas apmoka pačios šaulės arba būriai. Maistas ir butas bus duodamas šaulių moterų rinktinės valdybos nemokamai.

Šaulėms, kurios reguliariai lankys šiuos kursus, bus išduoti pažymėjimai.

Paroda. Ateinanti rudenį Alytuje rengiama didelė žemės ūkio paroda. Šaulės moterys ruošiasi organizuoti šioje parodoje dalyvauti.

M. P.

Marijampolės apskr. Kovo m. 3 d. rinktinės vadas lankė 3 II Gudelių šaulių būrį. Buvo atlikti keli chemiški bandymai, laikyta paskaita „Cheminis karas ir gynimasis nuo chemiškų karo medžiagų“. Buvo pamoka apie vokiečių ir čekų dujokaukes ir atlikti dujokaukių naudojimo ir jų kostuvų keitimo pratimai.

Be šaulių dalyvavo nemažas skaičius ir piliečių.

Be to, kovo 5 d. rinktinės vadas laikė paskaitą apie cheminį karą ir dujokaukių naudojimą ir praktiškai supažindino su dujokaukėmis ir atlikti pratimai Pagyviškiuose ir kovo 6 d. Krosnoje ir Susninkuose.

Klevas.

Sporto kronika

Sporto Lygos jubiliejus. Kovo mėn. 11 d. Lietuvos Sporto Lygai sukako pirmas jos gyvavimo dešimtmetis. Ta proga buvo ir metinis Lietuvos Sporto Lygos suvažiavimas. Suvažiavimas prasidėjo kovo mėn. 12 d. iškilmingu posėdžiu. Jubiliejinį iškilmingą posėdį atidarė lygos pirmininkas p. J. Vileišis, kuris savo išanginiame žodyje nupasakojo sporto kūrimąsi ir augimą Lietuvoje ir lygos išikūrimo istoriją, trumpai paminėdamas visus pradininkus ir jų nuopelnus. Iš lygos steigėjų paminėtini gen. Bulota, pulk. Slizys (dabar atsargoje), St. Garbačiauskas

(senas „Kario“ bendradarbis, dabar Lietuvos gen. konsulo Šveicarijoje sekretorius), kuris laikomas pirmojo lygos statuto kūrėjas ir kt. Po pirmininko kalbos prasidėjo gausingi sveikinimai. Raštų ir žodžių sveikino visos Lietuvoje esančios sporto organizacijos ir klubai. Savo pasveikinimą atsiuntė ir kariuomenės sporto draugija.

Kovo mėn. 13 d. buvo sporto lygos metinio suvažiavimo eiliniai darbai.

LGSF taurės laimėtoja. Kovo mėn. 13 d. LDS čiuožkykloje buvo finalinės hockey rungtynės dėl pereinamosios taurės, tarp LGSF ir LFLS, kurias laimėjo LGSF 5 : 0.

Lengv. atletikos rungt. kalendorius. Sporto lygos lengvosios atletikos komitetas nustatė tokį 1932 m. rungtynių kalendorių: cross—country bėgimas — balandžio 24 d., sezono atidarymo rungtynės — gegužės 15 d., vasaros rungtynės — birželio 12 d., Kauno pirmenybės — liepos 9—10 ar 16—17 d., Lietuvos pirmenybės — rugpjūčio 13—14 d., tarptautinės rungtynės — rugpjūčio 21 d. ir sezono uždarymo rungtynės — spalio 16 d.

Rungtynių su užsienio k-domis nebus. Šiomis dienomis Rygoje buvo Pabaltijo futbolo lygų atstovų pasitarimas, kuriame nutarta, kad šiais metais nė viena Pabalt. valstybių užsienio futbolo komandų nekvies.

Italijos kvietimas rungtynėms. Italijos futbolo federacija užklausė Lietuvos futbolo lygos, kokiomis sąlygomis Lietuvos futbolininkai galėtų atvykti rungtynėms į Italiją.

Iš pasaulin. sporto kronikos. Amerikos bokso žurnalas paskelbė naują sunkiasvorių boksininkų sąrašą. Ši kartą boksininkai suskirstyti grupėmis. Pirmoje grupėje yra tik Šmelingas ir Šarkis-Zukauskas. Įdomu pažymėti, kad toks Dempsey sąrašė visai nesiskaito. — Tarpvalstybinės bokso rungtynės tarp Latvijos ir Estijos buvusios Taline, pasibaigė 12 : 4 latvių naudai. Lenkijos kariuomenės fechtavimo espadronais pirmenybės laimėjo 1 žandarmerijos bataliono kpt. Sagda. — Pasaulinis čempionas vidutinėms distancijoms bėgikas prancūzas Ladoumegue yra diskvalifikuotas iki gyvos galvos. Diskvalifikavimo priežastis — tariamas atlyginimo ėmimas už savo dalyvavimą rungtynėse. Kareivis indas Gulceris laimėjo naują pasaulinį bėgimo rekordą 1 myliai (1609 mtr.), prabėgdamas šią distanciją per 4 min. 8,4 sek. — Tarpvalstybinės futbolo rungtynės tarp Vokietijos ir Šveicarijos pasibaigė pirmosios naudai 2 : 0. Rungtynės buvo Leipzige prie 50.000 žiūrovų. — Tarpvalstybinės hockey rungtynės Austrija — Šveicarija laimėjo Austrija 2 : 0. Tarpmiestinės — Ciurichas — Viena laimėjo Ciurichas 3 : 1. — Švedė figūrinė čiuožikė Vivianne Hulten Filadelfijoje (Amerikoje) laimėjo pirmą vietą, besirungdama drauge su jau šešis kartus turėjusia pasaulio meisterio vardą norvege Sonia Henie. — Tarpvalst. hockey rungtynėse Paryžiuje Belgija nugalėjo Prancūziją 2 : 1. — Balandžio mėn. 3 d. Berlyne šaukiamas specialus tarptaut. lengv. atletikos federacijos suvažiavimas, kuriame svarbiausiu dienvartėms punktu bus garsių lengvaatlečių — Nurmi (suomis), Poddocko (amerikietis), Petkevičius (lenkas), Pelzeris (vokietis) ir Lehtineno (suomis) — diskvalifikavimo klausimas. Toks „valymas“ artėjant pasaulin. olimpiadai bus kai kurioms valstybėms labai skaudus.

Pulk. lt. Plensneris rašo apie Lietuvą. Neseniai lankėsis Kaune Latvijos kariuomenės dienraščio „Latvijos Kareivio“ redaktorius pulk. lt. Plensneris plačiai rašo apie savo išpūdžius, gautus Lietuvoje. Kitam „Kario“ n-ry duosime tų išpūdžių plačią apžvalgą, o gal ir vertimą.

Kas kuo kvepia, tuo ir kitus tepa. Estų aukštosios karo mokyklos 10 metų gyvavimo sukaktuvių proga, Lenkijos karo atstovas Estijai pulk. Liebich, lenkų aukštosios karo mokyklos vardu įteikė Estų aukšt. k. m-los viršininkui maršalo Pilsudskio biustą. Tai bent dovaną gavo estai.

Tankai iš traktorių. Amerikos karo ministerijoj yra specialė tankų ir šarvuotųjų komisija, kuri bando paversti paprastą traktorių tanku, kad būtų galima, karui kilus, iš karto gauti didelį tankų skaičių. Tačiau bandymai rodo, kad tam reikia didelio darbo, o laiko ir lėšų išeis bemaž tiek pat, kiek reikalinga naujam tankui pastatyti. Ir vis dėlto paverstas tanku traktorius bus menkos vertės, nevisai tiks kautynių reikalams.

Iš dabar esamų traktorių rūšių nerasta nė vieno tinkamo „sutankinti“. Tačiau bus bandoma toliau. Visi naujai išleidžiami traktoriai bus bandomi. Gal ir pavyks išrasti traktorių, kuris lengvai galės būti paverstas tanku.

Čekoslovakijos karininkai. Šių metų pradžioje čekoslovakų kariuomenėje buvo 10.079 karininkai, kurių: generolų — 111, pulkininkų — 337, papulkininkų (pulk. ltn.) — 777, majorų — 1.239, štabo kapitonų (vyr. kapit.) — 2.373, kapitonų — 1.790, nadporučikų (vyr. ltn.) — 1.999, poručikų (ltn.) — 1.453. Iš viso 10.079.

Iš tų karininkų 381 priskirtas prie generalio štabo ir 550 dirba centro įstaigose. 91% karininkų yra čekoslovakai, 8,5% — vokiečiai ir 0,5% — kitų tautybių.

Į karo mokyklą pereitais metais priimta 200 kariūnų: iš pėstininkų dalių — 147, kavalerijos — 10, artilerijos — 35, techn. dalių — 6, gurguolės dalių — 2. Kandidatų į kariūnus buvo 433.

Lakūnų mokymas Italijoje. 1931 m. rudens manevrų patyrimas privedė Italijos aviacijos vadovybę prie naujo lakūnų mokymo plano. Ateityje lakūnai turės mokintis skraidyti visais esamais italų kariuomenėje lėktuvais. Iki šiol to nebuvo ir, pav., naikintuvo lakūnas negalėjo skraidyti kitokiu lėktuvu. Vadovybės nuomone, tai kliūdo išdirbti vienodas operatyvines ir taktines pažiūras.

LENKIJA. Militarizuojama vidaus reikalų ministerija. Pilsudskiui paėmus į savo rankas valdžią, buvo pradėtas visur savo įtakos stiprinimas. Pirmaisiais keleriais po sukilimo metais buvo plačiu mastu „valoma“ kariuomenė nuo Pilsudskiui nepalankių karininkų. Kartu toks „valymas“ buvo ir civilinėse įstaigose. Netrukus į svarbesnes valstybės administracijos vietas buvo prisodinta visa eilė Pilsudskiui ištikimų karininkų.

Nebuvo pamirštos ir žemesniosios administracijos sritys. Jau pirmiau išleistu įstatymu atleistiems atsargon ar apsaugon užsitarnavusiems puskarininkiams buvo teikiama pirmenybė užimti, jų kvalifikacijoms atitinkamas, valstybės bei savivaldybių įstaigose vietas.

Dabar pagal ministerių kabineto nutarimą vidaus reikalų ministerio išleistu aplinkraščiu šios ministerijos įstaigų žemesnės vietos bus pavedamos beveik vien tik buvusiems puskarininkiams.

Visose vidaus reikalų ministerijos įstaigose užsitarnavę puskarininkiai turi pirmenybę prieš kitus kandidatus užimti raštininkų, sąskaitininkų, technišku laborantų, dezinfektorių, maisto produktų kontrolierių, o taip pat, policininkų vietas.

Visos valsčių, miestų, apskričių ir vaivadijų valdybos užsitarnavusiems puskarininkiams turi teikti pirmenybę užimant savivaldybių įstaigose bei įmonėse žemesniųjų valdininkų bei tarnautojų vietas.

Nesant tinkamo kandidato iš puskarininkų tarpo, į tokias vietas laikinai gali būti priimami laisvai samdomi tarnautojai ne ilgesniam, kaip 1 mėnesiui terminui, kuris, reikalui esant, gali būti pailgintas.

Naujas naikintojas. Lenkų valstybės lėktuvų dirbtuvėse padirbtas naujas vienavietis naikintojas PZL „P 8“, kuris sveria 1.450 klg. (su pilnu apkrovimu), gali pasiekti 320 — 340 klm. greitumo, pasikelia į 9.000 mtr. aukštumą. Pasikelti į 5.000 mtr. aukštumą lėktuvui reikia tik 7 min. 50 sek. Lėktuvui benzino atsargos užteks 2 valandoms.

Antras naikintojas PZL „P 11“ turi tokius pat sparnus, kaip ir naikintojas „P 8“, tik kitos dalys skiriasi. Aparato svoris 1.430 klg., greitumas 310 klm. prie žemės ir 350 klm. ore (3.800 mtr. aukštumoje). Jis gali keltis iki 10.000 mtr., užtenka benzino 2 valandoms.

Lėktuvai turi motorus: pirmasis — „Ispano 12 Mc“, 500/640 jėgų, antrasis — „Merkur IV A“, 530 jėgų.

„Krasnaja Zvezda“ rašo, kad pirmasis lėktuvas yra viena geriausių dabarties mašinų, o antras irgi pirmos klasės mašina.

Varšuvos aeroklubas turi 280 narių. Klubas įsteigtas 1927 m. spalio mėn. LOPP'o (priešlėktuvinės ir priešcheminės apsaugos lygos). Aeroklubui buvo paskirta 5 kariški lėktuvai. Per 4 metus paruoštas ir išleistas 41 lakūnas. Aeroklubo nariai dalyvavo įvairiose lenktynėse, dažnai laimėdami pirmąsias vietas. Šiuo metu Varšuvos aeroklubas turi 12 mokomųjų lėktuvų, 5 — sporto lėktuvus ir 8 lėktuvus, kurie paskolinti klubui jų savininkų — klubo narių. Prie klubo organizuota planerių sekcija, kuri jau išleido nemažą pilotų — planerininkų ir instruktorių.

Kinofilmos Lenkijos kariuomenėje vartojamos kariuomenės mokymo tikslams. Lig šiol buvo išleista „Sargybos“ ir „Kautynių skyriaus“ filmos. Filmomis rūpinasi karo mokslų draugija. Dabar lenkų kariška spauda reikalauja, kad filmų gamyba pereitų į gen. štabo III (operacijų) skyriaus rankas. Skyrius sudarys atskirą kinofilmų biurą, gal būt teks statyti nuosavas kino filmų fabrikas, be to teks pirkti filmas iš užsienio firmų. Žurnale „Przegląd Kawaleryjski“ nurodoma būtinos mokymo filmos kavalerijai: 1) mokslas apie arkli (hipologija), 2) higiena, 3) fiz. auklėjimas, 4) ginklo vartojimas, 5) jodinėjimas, 6) šaudymas, 7) žygis, 8) pastovis, 9) žvalgyba, 10) puolimas ir per-

sekiojimas, 11) gynimas ir atsitraukimas, 12) persikėlimas per upes.

Pr. metais lenkų kavalerija nupirko sau kino aparatus mokymo tikslams ir dabar aparatai sudėti į sandėlius, nes tinkamų filmų nebėra.

Atsargos karininkai Lenkijoje tobulinasi kursuose prie pulkų ir vasarą šaukiami 6 savaitėms mokymui patikrinti. Kursuose dėstymas eina korespondencijos būdu, už akių. Viename pulke buvo nusistatęs uždavinys visiems prirašytiems prie pulko ats. karininkams. Buvo pareikalauta atsiųsti sprendimus: miesto gyventojams per 12 dienų, kaimų gyventojams — per 17 dienų. Iš visų karininkų atsakė pulkui 26%, o laiku pristatė uždavinio sprendimą vos 10%. Uždavinys buvo taikomas būrių ir kuopų vadams, tačiau „supilietėję“ karininkai nusiskundžia uždavinio sunkumu. Patikrinus karininkus pasirodė, kad dalis meta pulko raštus (su uždaviniais) į krepšį, kiti laukia vasarinių patikrinimų, kai kuriems uždavinius išsprendė draugai — tikrosios tarnybos karininkai, atsarginiams liko tik perrašyti ir pasirašyti atsakymą.

„Przegląd piechoty“ (lenkų žurnalas) siūlo tuojuos pa-keisti karininkų tobulinimosi tvarką.

Karininkai turi būti šaukiami į pulką 2 kart per žiemą (po 4 dienas). Už neatvykimą į užsiėmimus karininkai baudžiami. Užsiėmimų programose numatoma: susipažinimas su technikos, kar. organizacijos ir taktikos naujienomis, patikrinimas terene uždavinių išspręstų žemėlapyje, būrio ir kuopos vadovavimo praktika, raštiškas uždavinys (viena tema, pavyzdžiui: puolimas, gynimas ir pan.). Manoma, kad mokytojų bendravimas su mokiniais ir kontrolė žymiai pagerins atsargos karininkų tobulinimąsi.

Žiemos manevrai Prancūzijoje. Vasario mėn. Alpių kalnuose buvo surengti prancūzų XIV korpo manevrai. Juose dalyvavo 5.000 karių. „Baltieji“ turėjo paimti Briansoną miestą. Frontas tęsėsi paliai prancūzų—italų sieną. 2 paras ėjo manevrai, dalyvavo tankai, šarvuočiai ir lėktuvai. „Mėlyniesiems“ pavyko išlaikyti Briansoną savo rankose. Manevrams pasibaigus, Briansone buvo kariuomenės paradas, kurį priėmė Liono karo gubernatorius gen. Serrigny. Iš 5.000 kareivių, dalyvavusių manevruose, 1.000 naudojos pašliūžomis. Gen. Serrigny liko patenkintas. Kareiviai parodė savo jėgą ir išvermę. Manevruoti turėjo 2.500 mtr. aukštumoje kalnuose, labai nepalankiose žiemos sąlygose.

Dėmesio automobiliui. Vokiečių žurnalas „Militär—Wochenblatt“ pastebi, kad iki šiol vokiečių kariuomenės karininkų parengimo programose yra jodinėjimas arkliais, bet apie automobilį dažniausiai visai neminima. Siūloma skirti 3 val. per savaitę susipažinimui su automobiliu. Mokymas turi būti padalintas į 3 dalis: 1) praktiškas važinėjimas, 2) mašinos priežiūra, 3) teorija. Važinėjimui mokiniai suskirstomi į grupes, po 4—5 žm. vienoj grupėje. Valdyti mašiną galima pramokti ne mažiau kaip per 36 val. praktikos. Mašina turi būti naujos konstrukcijos. Vien tik pradėdant mokymą galima naudotis senais automobiliais. Važinėtis reikia ne tik dieną, bet ir naktį, svarbu pasivažinėti įvairiais keliais, visokiose sąlygose.

Naujas sovietų lėktuvas pastatytas Maskvos lakūnų OACH mokyklos ir vadinamas G—8 (Gribausko konstrukcijos). Tai yra monoplanas, 325 klg. svorio (paruoštas skraidymui, sveria 468 klg.), 8 mtr. sparnų platumo, 5 mtr. ilgumo. Naujas aparatas turi 200 klm. greitumą, gali pasikelti iki 5.000 mtr.

Motociklų skaičius. 1931 m. Anglijoje buvo 734.000 motociklų. Kiek mažiau turi Vokietija — 725 tūkst. Prancūzijoje skaitoma 427 tūkst. Užtat Amerikoje daugiau vartojami automobiliai, motociklų yra tik 110 tūkst. Kiek mažiau turi Italija — 105 tūkst. Toliau eina Švedija — 56.000, Šveicarija — 50.000, Austrija — 45.000, Čekoslovakija — 37.000, Olandija — 32.000, Japonija — 24.000, Danija — 23.000, Ispanija — 13.000, Vengrija — 11.000, Lenkija — 8.000, Norvegija — 6.000 ir Suomija — 5.000 motociklų.

Latvių šaulių istorija. Subolševikėję latvių pulkai 1917—1920 m. padėjo rusams bolševikams visuose frontuose. Dabar „Krasnaja Zvezda“ rašo, kad kominterno latvių sekcijos sekretariatas atnaujino seniau pradėtą darbą, ruošiasi išleisti 4 tomus „Latvių šaulių istorija“, kurioj bus aprašyti šaulių veiksmai nuo 1918 iki 1920 m. pabaigos. 1918—1919 m. bolševikai mėgino kurti ir lietuviškąsias dalis. Tačiau iš to nieko neišėjo. Atsiųstos į Lietuvą bolševikų lietuvių dalys (kuriose buvo, be to, daug gudų ir rusų) greit iširo, daugybė lietuvių pabėgo į Nepriklausomąją Lietuvą. Jau 1919 m. vasarą teko išformuoti bolševikų lietuvių divizija, o buvę jos pulkai įėjo į rusų 4 šaulių diviziją.

Anglų policininkus netrukus numatoma apginkluoti oru šaudančiais revolveriais. Tas oras suspaustam pavydale bus specialiuose šoviniuose. Šūvis būna gana garsus ir panašus į stipriausią gūminės lazdos smūgį. Gavęs tokį smūgį, piktadarys apšvaigsta, nors visiškai nesužeidžiamas.

Daug telpa.

— Ar daug kuprinėj gali tilpti?
— klausia atsarginio būsimasis kareivis, skaitydamas „Kari“.

— Ne, nelabai daug, — atsako atsarginis.

— Tai kodėl „Karys“ kas savaitė iš kuprinės vis barsto ir lig šiol dar užtenka. M.

Kietesni kulnai.

Du naujokai kalbasi. Vienas jų klausia:

Kodėl seni kareiviai taip tvirtai batų kulnėmis sumuša. Kodėl mes, naujokai, taip negalim sumušti?

— Tur būt, jų batų kulnai yra kietesni, — atsako kitas naujokas. M.

Kirpykloje.

Kirpėjas, skusdamas jaunam kareiviui Katinui barzdą, klausia:

— Ar tamsta seniai jau skuti barzdą?

— Tai jau nuo to laiko, kai ji pradėjo želti, — atsako Katinas. M.

Karo ligoninėj.

Sykį gydytojas klausia slaugytojos, kaip po operacijos grandinio Kerpės širdis plaka.

— Labai gerai, — atsako slaugytoja, — jis jau kelis kartus sakės, mane mylįs ir prašė mano rankos.

Netrukdyk.

- Petrai, ar miegi?
- O ką?
- Paskolink litą.
- Netrukdyk, seniai miegu.

Jie bičiuliai visi trys: Simas, Baltrus ir „Karys“.

Gerai „išvaražija“.

— Žinai, Onyt! — nudžiugus Stasė sako savo draugei, — pasakysiu tau labai linksmą naujieną.

— Na, kokią gi.

— Vakar čigonė man „išvaražijo“, kad aš už kario ištekėsiu.

— Puiku! — sako Onytė, — reiks ir man tos čigonės paprašyti, gal ji ir man taip „išvaražis“.

Gudrus Kaziukas.

— Dėduk, patrauk šį kudlių už uodegos.

— O kam, Kazeli?

— Aš tada žinosiu, ar kanda ar ne.

„Aforizmai“.

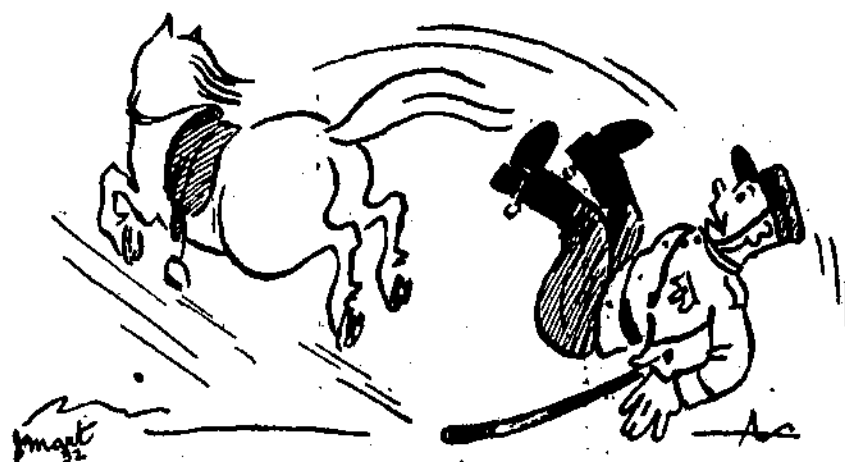
Tankas — teta, kurios niekas nelaukia atvažiuojant...

Granata — siuntinys, kurio nereikia eiti į paštą atsiimti: pats suranda adresatą.

Šovinynas — pasiruošusių išbėgti narių (kulų) kliubas...

Lėktuvas — skraidanti uošvė, kurios visi kautynėse saugosi...

Arėjas Vitkauskas.

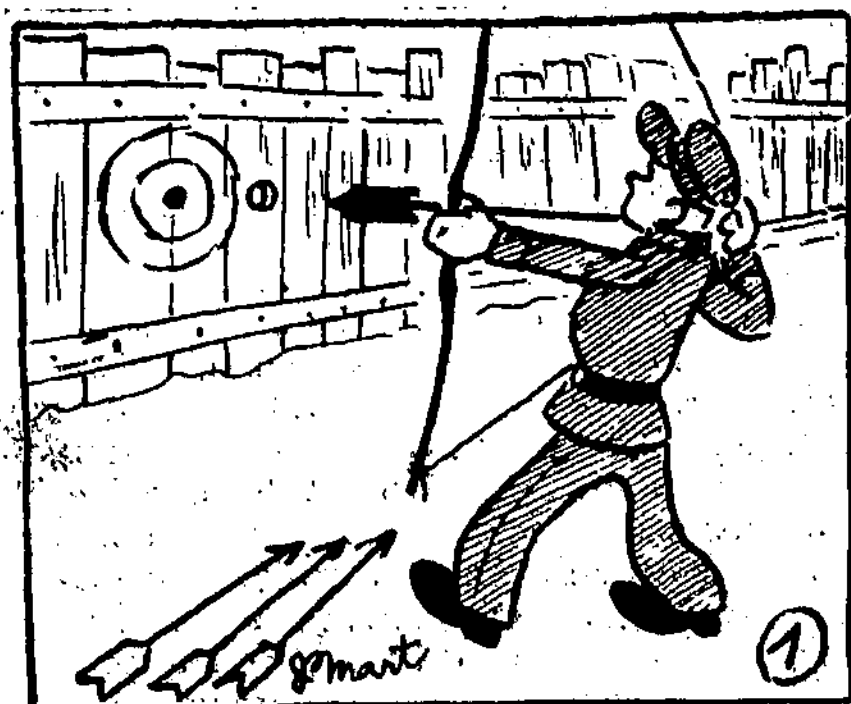
Tragiškas „nusipėstinimas“.

Naujas receptas.

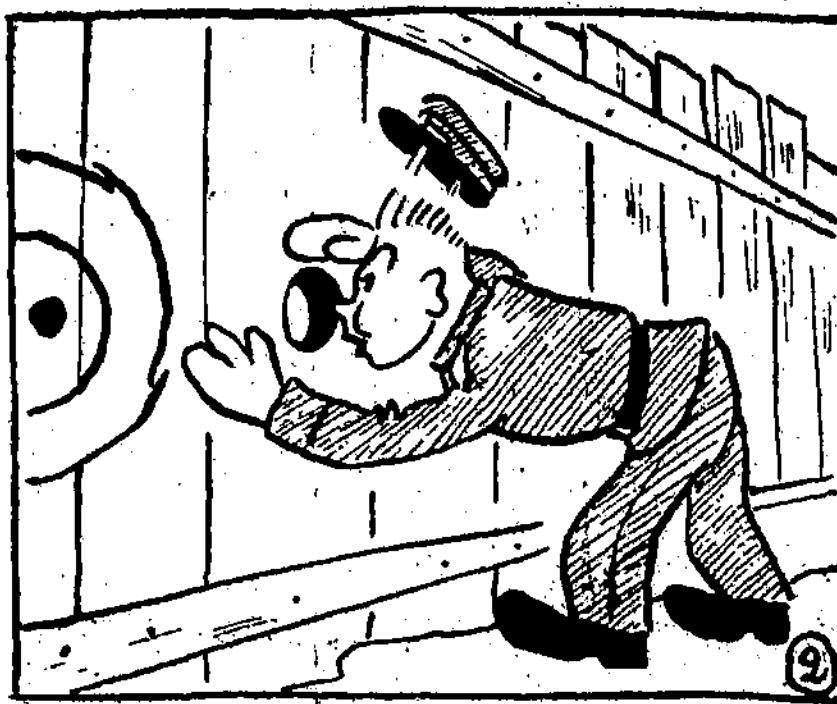
- Kam, tėtė, tepi duris?
- Kad necyptų, vaikeli.
- Tai patepk ir Algiuką, gal ir jis nebecyps.

Kareiviuko Raulo Rūko nuotyčiai.

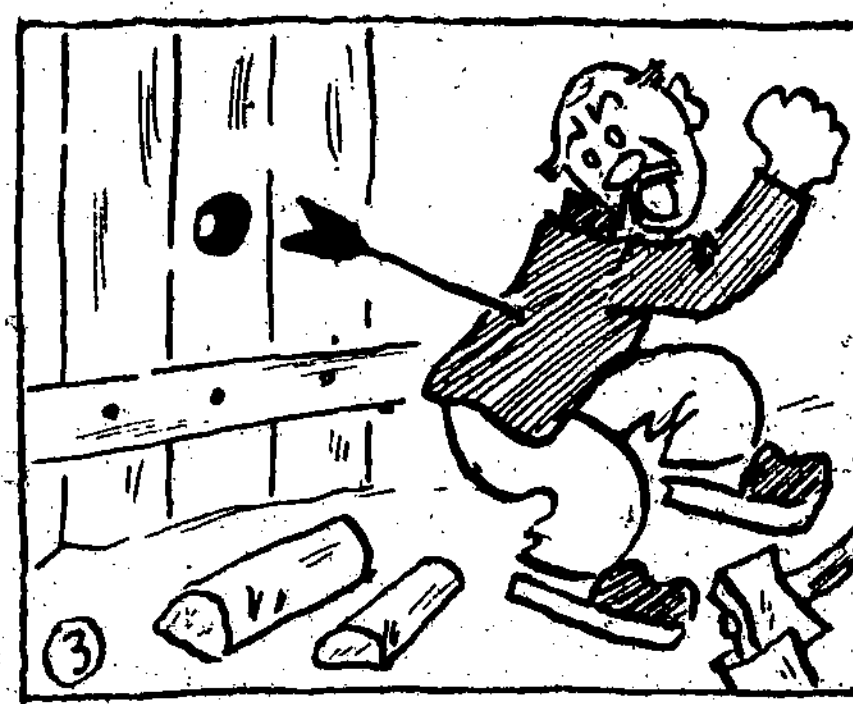
Misinginio Mamonėlio žodžiai. J. Martinaičio karikatūros.

1. Kareiviukas Raulas Rūkas
Visur gyvas, visur sukas —
Nors atostoguos gyvena,
Neužmiršta karo meno.

2. Zvimbt — pazvimbt aštri vilyčia
Ir prapuolė tartum tyčia:
Mat, pataikė jis į skylę,
Nors stačiai į tašką pylė!

3. Skaldė senis ploną malką —
Smilkt — nugarkaulį nusmelkė!
Capt — vilyčia! Oi, tu mano —
Va, ką daro aroplanai!!!

Žymiai papiginti kariški leidiniai.

Vyr. Št. Spaudos ir Švietimo Skyrius kai kuriems savo leidiniams žymiai sumažino kainas.

Kadangi kai kurių leidinių jau nebedaug teliko, todėl ta proga pasinaudokite — įsigykite sau reikalingų leidinių.

Žemiau dedame minimų leidinių sarašą.

Eilės nr.	Autorius	K n y g o s p a v a d i n i m a s	Pir- moji kaina		Dabartinė kaina					
			Lt.	ct.	Kar. ir šaul.		Kar. mok. įsr. klaus.		Kny- gy- nams	
					Lt.	ct.	Lt.	ct.	Lt.	ct.
1	Plk. R. Burokas	Vadovėlis kariuomenės bibliotekoms tvarkyti 1927 m.	3	20	—	75	—	—	1	60
2	A. Ružancovas	Lietuvos karo bibliografija. 1923 m.	12	—	2	—	1	—	3	—
3	Kpt. Jurskis	Radio technika. I d. 1927 m. 137 psl.	15	—	3	—	1	50	4	—
4	Gen. Radus - Zenkavičius	Trumpas didžiojo karo eskyzas. 1924 m. 296 psl.	20	—	5	—	4	—	6	—
5	M. Richthofen	Raudonasai karo lakūnas. 1926 m. 148 psl.	4	—	1	—	—	—	2	—
6	Gen. Radus - Zenkavičius	Pėstininkų taktikos bruožai. 1923 m. 196 psl.	12	—	2	—	1	50	4	—
7	"	Kaip mažas dalis rengti kautynėms. 1926 m. 30 psl.	2	—	1	—	—	75	2	—
8	Plk. Bytautas	Artilerijos vadovėlis. I d. 1925 m. 197 psl.	12	50	4	—	2	50	6	—
9	"	II d. 1927 m. 152 psl.	6	70	3	—	2	—	5	—
10	Plk. Bobinskis	Telegrafo-telefono linijų statymas I d. 1924 m. 125 psl.	10	—	2	—	1	50	4	—
11	"	Telegrafo-telefono linijų statymas. II d. 1924 m. 191 psl.	12	—	3	—	2	—	5	—
12	"	Elektros telegrafas. I d. 1925 m. 197 psl.	17	—	4	—	2	50	6	—
13	"	II d. 1926 m. 164 psl.	15	—	3	—	2	—	5	—
14	"	Galvos telefonai. 1923 m. 52 psl.	5	—	1	50	1	—	4	—
15	"	Vokiečių mažas zirzeklinis 1917 m. aparatas. 1923 m. 68 psl.	3	—	2	—	1	50	3	—
16	K. Dineika	Lietuvos karžygys A. Juozapavičius. 1926 m. 31 psl.	1	20	—	75	—	—	1	—
17	Plk. Kurkauskas	Vadovėlis sprogintojams. III d. 1923 m. 215 psl.	10	50	3	50	2	50	6	—
18	"	Kliūtys atakai ir jų nugalėjimas lauko kautynėse. 1924 m. 106 psl.	6	—	2	50	1	50	4	—
19	"	Patvarioji fortifikacija prieš ir po didžiojo karo. 1925 m. 53 psl.	4	50	1	50	1	—	4	—
20	"	Lauko fortifikacija. 1926 m. 88+122+20 ir brėžiniai.	25	—	6	—	3	50	12	—
21	Plk. Šilingas	Keliai. I d. 1926 m. 127 psl. ir brėžinių albumas.	22	—	3	—	2	—	10	—
22	Kpt. A. Banėnas	Taisyklės telefono ir telegrafo ryšiui įtaisyti ir eksploatuoti. A. Nuogų laidų tiesimas. 1923 m. 47 psl.	3	—	1	50	1	—	3	—
23	Plk. ltn. P. Tarasienka	Kovotojo mokymas. 1929 m. 224 psl.	8	75	2	50	1	50	4	—
24	Vet.gyd.kpt. Mašanauskas	Arklių kaustymo vadovėlis. 1929 m. 48 psl.	2	50	1	80	1	—	2	40
25	Plk. Boleckis	Inžinerijos, technikos ir susisiekiimo kariuomenės taktika. 1924 m. 163 psl.	10	—	4	—	2	—	8	—
26	"	Paprasciausių medinių sijinių tiltų tipai. 1922 m. 92 psl.	7	—	2	50	1	50	3	60
27	"	Kavalerijos statutas. I d. 1925 m. 75 psl.	2	—	1	20	—	80	2	—
28	"	Taisyklės motorų Fiat A-20 ir A-22 vartojimui. 1929 m. 79 psl.	5	—	2	50	1	50	5	—
29	"	77 mm. 16 metų lauko patranka. I d. Liemuo. 1928 m. 66 psl.	5	—	1	50	1	—	5	—
30	"	77 mm. 16 metų lauko patranka. II d. Lafetas. 1929 m. 155 psl.	5	50	2	50	1	50	5	20
31	"	Medžiaga kariškai Lietuvos istorijai. I d. Red. plk. Acukas 1928 m. 121 psl.	—	—	1	50	1	—	2	40

Nauji leidiniai.

Vinca Vincus Uždavinsys. 10.000 kilometrų. Kelionė po Europą ir Šiaurės Afriką. Su žemėlapiu ir 167 iliustracijomis. Kaunas, 1932 m. 412 pusl.

Šioj nemažoj knygoj autorius aprašo savo įpūdžius iš kelionės po Rytprūsius, Lenkų koridorių, Vokietiją, Austriją, Italiją, Šiaurinę Afriką, Ispaniją, Prancūziją ir Belgiją. Autorius važinėjo drauge su lietuvių ekskursija, ją visur šioj knygoj mini, todėl tie įspūdžiai ir yra tuo įdomesni, kad jie savi, vadinasi, svetimi kraštai aprašyti lietuviškomis akimis žiūrint, palyginant svetimas grožybes, žmones ir jų papročius su savo kraštu ir t. t. Autorius apvažinėtus kraštus aprašo ne tik geografiškai, bet ir istoriškai, kai kurių įdomesnių vietų pažymėdamas net ir praeitį, jau neminant savo paties pergyventus įspūdžius, jausmus ir t. t. Kelionių aprašymai su įterptomis geografiškomis ir istoriškais žiniomis duoda progą skaitytojui geriau pažinti aprašomus kraštus ir, be to, pati knyga yra įdomesnė ir vertingesnė. Nepasigaili aprašyti ir savo paties nuotykių, kurių svetur nemaža pasitaiko. Autorius aprašo gamtą, žmones, miestus, paminklus, muziejus, bažnyčias ir visa kita, kas krito jam į akis. O autorius, matyt, yra pastabus.

Savo aprašymus dar pajvairina tų kraštų įvairiausiais paveikslais. Bet šiek tiek tenka ir prikišti autoriui. Kai kuriose vietose net per daug savo jausmams duodama vietos. Šias vietas skaitydamas taip ir nori greičiau pro jas prabėgti. Menkas įdomumas, ką sužavėtas autorius savo sieloj jaučia. Tai jo paties dalykas. Nemėgstantiems į svetimą sielą lįsti, atrodo tai nereikalingas balastas. Jeigu šito nebūtų, knyga būtų įdo-

mesnė, be to, mažesnė ir pigesnė — daugiau kas galėtų įsigyti.

Knyga gražiai ir gerame popieriuje atspausdinta, be savo vertės, dar yra maloni pasižiūrėti ir papuošti savo biblioteką.

Btks.

Centralinis statistikos biūras. Visa Lietuva. Informacinė knyga 1931 m. Redagavo V. Ruzgas. „Spaudos Fondo“ leidinys. Kaunas, 1932 m. 332 pusl. Kaina be viršelio 15 litų, o su viršeliu ir geresniam popieriuje 25 litai.

Ši knyga jau yra ketvirtoji tuo pačiu pavadinimu išleista knyga. Pimosios trys knygos apima 1918—1925 metų Lietuvos gyvenimo laikotarpį, o ši paskutinioji 1926—1931 m. laikotarpį.

Knyga gausiai iliustruota ir šalia lietuviškojo turi dar ir vokišką tekstą. Tuo ji yra prieinamesnė ir suprantamesnė ir platesniems Vakarų Europos sluoksniams.

Knygos pradžioje duodama Lietuvos istorinė, geografinė, etnografinė ir politinė apžvalga. Toliau knygoje smulkiai aprašomas nurodytojo laikotarpio mūsų politinio, kultūrinio, dvasinio ir ekonominio gyvenimo vaizdas. Knygos gale įdėti įvairių dabar pas mus veikiančių mokesčių tarifai ir, be to, dar įvairių prekybos ir pramonės įmonių bei įstaigų sistematizuotas adresų rinkinys. Yra dar atskiras, užima 41 pusl., skyrius įvairių skelbimų, kurių netrūksta ir tekste.

Apie įdėtos šioje knygoje medžiagos vertę netenka daug ir kalbėti. Reikia tik pastebėti, kad įvairūs straipsniai rašyti ir duomenys surinkti žymių savo srities specialistų. Norintiems iš pagrindų pažinti savo kraštą, o ypač norintiems laikyti krašto pažinimo temomis paskaitas, ši knyga būtinai įsigytina. Karių bibliotekoms patartina būtinai įsigyti.

Sviesos keliai. Moksleivių žurnalas. 2 nr.
Lietuvių—Ukrainiečių Draugijos žinios. Informacinis biuletis 1 nr.

Gyvenimas. Dvisavaitinis paveiksluotas žurnalas, leidžiamas Klaipėdoje. 1 nr.

II Kaitsevėe Spordikalender. 1932. Estų krašto apsaugos sporto kalendorius. Kalendoriuje idėtas straipsnelis apie kūno lavinimą Lietuvos kariuomenėje. Straipsnelis iliustruotas kariuomenės fizinio lavinimo inspektoriaus gyd. plk. ltn. Jurgelionio atvaizdu, kar. sporto stadijono ir 2-jų ulono pulko rungtynių vaizdeliais.

Redakcijos atsakymai.

Vyt. Lapučiu. Jūsų raštus gavome. Daugumą jų idėsime.
B. Linkui. Prašome ir daugiau rašyti iš savo krašto. Atsiųstą žinutę turėjome žymiai pakeisti.

M. P. Apie Pūnios piliakalnį atidavėme „Trimitui“.

Vyr. pusk. Grigalavičiui. J. Legeckiu išsiųstas kalendorius kovo 1 d.

P. Plevokui. Už Tamstos honorarą pratęsta „Kario“ prenumerata P. Aiziniu iki š. m. gruodžio 31 d. ir, be to, bus nusiųstas sieninis karių kalendorius. „Mūsų Žinyno“ 40 nr. jau nebėra. Už likusį honorarą nusiųtėme Tamstai šias knygutes: 1) Kaip Želigovskis užėmė Vilnių, 2) Raudonasai karo lakūnas, 3) Lietuvos karžygys A. Juozapavičius ir 4) Vadovėlis karo bibliotekoms tvarkyti.

D. Petrauskui. Už honorarą (iš „K.“ 5 nr.) pratęsimė „Kario“ prenumeratą iki metų galo ir išsiųsimė sieninį karių kalendorių.

L. Poviloniui. Už 1931 m. honorarą Tamstai išrašytas „Karys“ nuo 1932.I.1. iki VII.1.

J. Misiūnui. Už „Kario“ 8 nr. idėtą žinutę „Karys“ Tamstai pratęstas iki š. m. galo, vadinas, gausite jį visus metus.

Gr. J. Urbonui. Tamstai galvosūkio 10 nr. sprendimo neįskaitėme, nes sprendimus, atliktus ant „Kario“ iškarpu, neprizaistame.

A. Šapučiui. Jeigu Tamsta esi kilęs iš tos Palangos valsčiaus dalies, kuri iki 1921.III.31. priklausė Latvijos, tai galėtumėi gauti savanorių kūrėjų medalį, bet jeigu iš kitur, tai negalėsi.

Salamiesčio šaulių būriui. Jūsų atsiųstą fotografiją atidavėme „Trimitui“.

A. K. Vėjeliui. „Jonelio talka“ atidavėme „Trimitui“.

J. Ardzijauskui. Apyskaitų nededame. Pranešimas jau buvo paskelbtas praeitame numery. Fotografija neaiški. Idėti negalės. Atidavėme L. K. K. Savanorių sąjungos centro valdybos albuman.

I. Indrėkui. Savanoriais į kariuomenę priima naujokų ėmimo metu. Todėl kreipkis į savo apskrities naujokų ėmimo komisiją ir ten pasitark.

P. Pumpurui. „Idomi pamoka“ netiks. Jeigu būtų idomūs atsiminimai, ir, be to, iš nepriklausomybės kovų, tai prašome atsiųsti. Turi būti trumpi, kad būtų galima idėti į vieną numerį.

Zentui. Aprašymai apie kitų valstybių kariuomenes ir kariškas organizacijas „Karys“ dedami. Knygų recenzijas dedame tik tų knygų, kurias atsiunčia redakcijai paminėti. Neatsiuntus neminime.

Z. Galinskui. Tuo reikalu kreipkis į atsargos karininkų sąjungą (Kaunas, Mickevičiaus g-vė 26 nr.). Ten atsakys.

Galvosūkio 10 nr. sprendimas.

Priešą nugali tas, kas nugali pats save.

Pirmas iš 2 pėst. D. L. K. Algirdo pulko teisingai išsprendė vyr. pusk. J. Paliulis ir gauna galvosūkio autoriaus M. Vitulskio skiriamą dovaną — knygas: 1) V. Mykoliaičio—Putino „Valdovas“ ir 2) Jules Verne „Už 20.000 metų“. Teisingai išsprendė dar šie asmens, kuriems sprendimai įskaityti į bendrą ratą: 1) v. p. J. Kvieska (Av.); 2) V. Dilka (K.); 3) J. N-nas (K. M.); 4) L. Briedis (VŠ); 5) v. p. Vl. Jackūnas (Av.); 6) v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); 7) j. p. A. Paltarokas (Av.); 8) v. p. P. Turčila (Av.); 9) v. p. Br. Sasnauskas (Av.); 10) v. p. K. Kazlauskas (4 p. p.); 11) J. Sakalauskas (Drsn.); 12) P. Leonavi-

Dar galima išsirašyti sve katos ir blaivybės dvisavaitinis
l a i k r a š t i s

„SARGYBA“

Met. kaštuoja tik 5 lt., pusei m. 3 lt.

Adr: Kaunas, Liaudies Namai, „Sargybos“ administracija.

čius (Prn.); 13) P. Budreika (KKDD); 14) A. Kotleris (III p. div. št.); 15) Tūlas Matas (8 p. p.); 16) J. Valevičius (Kl.); 17) V. Bagdonas (Kd.); 18) K. Mackus (Kd.); 19) J. Metrikis (Skp.); 20) eil. Samuelis Glazeris (2 p. p.); 21) ats. j. p. Br. Jasiūnas (P.); 22) St. Bružas (U.); 23) E. Felgendrėgeris (Pgg.); 24) j. k. Ankudavičius (4 p. p.); 25) virš. J. Kotleris (4 p. p.); 26) virš. J. Sinkevičius (4 p. p.); 27) J. Sodaitis (K. Rd.); 28) v. p. L. Griškevičius (8 p. p.); 29) J. Lukoševičius (Kl.).

Galvosūkis 12 nr.

(Vert. 2. tašk.).

I.

Karo metu tarp miestelių A ir B buvo nutrauktas telefono ir telegrafo ryšis. Tuose miesteliuose stovėjo keli kariuomenės vienetai. Jų vadai, neturėdami tiesioginio tarp savęs ryšio, nutarė, kol pataisys liniją, siųsti kitas kitam žinias per savo pasiuntinius. Iš A miestelio kurį laiką kasdien ir kiekvieną valandą vykdavo pasiuntiniai — dviratinkai su pranešimais į B miestelį. Tuo pačiu laiku kasdien ir kas valandą iš miestelio B taip pat išvykdavo pasiuntiniai su pranešimais į A miestelį. Kelionė užtrukdavo iš vieno miestelio į kitą 5 val.

Pasistenkite sužinoti kiek pasiuntinių, keliaujančių iš B miestelio, sutiks pasiuntinys, išvykęs iš A miestelio?

II.

Duotam kvadrato išbraukite 13 skaitmenų, bet tik taip, kad likusiųjų 12-kos kvadratų skaitmenų suma būtų lygi 1000.

P. Sirgedas.

10	25	50	30	35
40	53	119	53	45
158	87	30	81	130
45	53	113	53	25
5	15	50	15	5

Palikti bei pamesti L. Karininkų Ramovėje šie daiktai

1. Portfelis 1 št. 2. Odinis diržas 1 št. 3. Moteriškas skietis 1 št. 4. Odinis portsigaras 1 št. 5. Raktų komplektas 1 št. 6. Įvairių kepurų 4 št. 7. pirštinių 4 por. 8. Kaliošų 16 por. 9. Vasarinis paltas, pilkas be pamušalo 1 št. 10. Piniginė 1 št. Per dvi savaiti neatsiėmę tų daiktų savininkams, daiktai bus parduoti iš varžtynių.

Jau XIV metai gyvuoja „KARYS“

Kas tik vieną „Kario“ numerį gavo pamatyti, tas jau niekad nebesiskyrė su „Kariu“, nes „Karys“ yra **idomu, pigus ir gausiai iliustruotas** savaitinis karių laikraštis. Kaina: 12 mėn. — 8 lt. 6 mėn. — 4 lt., 3 mėn. — 2 lt., 1 mėn. — 1 lt.
Adr.: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė. „Karys“

XII metai

XII metai

Karo mokslo žurnalas

„MŪSŲ ŽINYNAS“

cina kas mėnuo.

Prenumerata met. 35 lt.; kariams (ir atsarginiams) ir šauliams 25 lt. Užsieny 50 lt.

Redaguoja plk. ltn. Vytautas Steponaitis.
Leidžia Vyr. Št. Spaudos ir Švietimo Skyrius.

Adri: Kaunas, „Mūsų Žinynas“.